

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: Б. В.

Редакція й Адміністрація:
Львів, РИНОК Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редації 248-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: П. К. О. Львів 504.060.
Банку Чеських Лівон
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно 15.00
піврічно 30.00
річно 60.00
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Українсько-чеський конфлікт загострюється.

МАНІФЕСТАЦІЇ ПРОТИ ІМЕНУВАННЯ ГЕН. ПРХАЛИ МІНІСТРОМ.

П. С. подає з Відня: По перших протестах, що їх вислала У. Н. Ц. Р. в Хусті до президента Берана, до Праги пішли даліші протести. „Нас Фрає Прессе“ подає з Хусту, що українське населення вважає цю номінацію поворотом деяких непоправних чеських кол до бешівської політики. Карпатоукраїнська влада вислала гострий протест до президента Гахи і прем'єра центрального уряду Берана. У тій телеграмі влада вказує, що така номінація не виконує конституційних прав ухвалених для Карпатської України. Крім цього українська влада звернула увагу, що номінація відбулася без ніякого порозуміння та згоди з карпатоукраїн-

ським урядом. У телеграмі сказано, що прибуття ген. Прхали до Хусту небажане та що карпатоукраїнська влада його не прийме.
У Хусті відбулися великі і масові маніфестації Української Центральної Національної Ради та січовиків, в якій взяло участь понад 10.000 осіб. Підчас маніфестації промовляли представники У. Н. Р. Іван Роман та Федір Ревай. Маніфестація закінчилася відспіванням національного гімну та присягою на вірність карпатоукраїнській владі.
На неділю 22. заповіжено в цілому краю протестаційні сходи, на яких ухвалити вирішні резолюції.

Українська делегація скидає відповідальність за всі наслідки.

ПС подає з Відня: Конфлікт між карпатоукраїнським урядом та чеським центральним урядом чимраз більше загострюється. Крім демонстрацій у цілій країні, які, — як подає закордонна преса — приймають гострі форми, в цій справі інтервенювала карпатоукраїнська делегація у прем. Берана підчас побуту на відкритті словацького союму у Братиславі. Україн-

ські делегати: д-р Брашайко та Федір Ревай за-сували п. Беранові в довгій розмові становище

Загроза страйку в Карпатській Україні.

КУП подає з Хусту, що прикордонна і митна сторожа загрозила страйком, якщо центральна влада не відступить свого рішення.

Військові органи намагаються утруднювати в Карпатській Україні комунікацію відмовляючи своїх лат.

Чеська Народна Рада в Хусті вислала до Праги рішучий протест проти номінації ген. Прхали третім міністром.

Інтервенція державного секретаря Кармазіна проти номінації ген. Прхали.

Мадярська Телеграфічна Агенція повідомляє, що підчас побуту прем. Берана у Братиславі відвідав його державний секретар для справ німецької меншини при словацькій та

карпатоукраїнським уряді інж. Кармазін, який переконував прем. Берана про недоцільність номінації ген. Прхали українським міністром та радив відкликати неfortunну номінацію.

Наглий поворот делегації „Карпатської Січі“ з прогульки.

П. С. подає з Відня: Делегація молоді „Карпатської Січі“, яка виїхала на прогульку до західної Європи, перервала свою дальшу

прогульку і вернулася додому з огляду на несподівану ситуацію, витворену призначенням ген. Прхали третім міністром Карпатської України.

Номінація напередодні виборів.

П. С. Подає з Відня: Іменування ген. Прхали третім міністром всупереч волі уряду і населення Карпатської України прийшло саме напередодні виборів до союму Карпатської України. Ген. Прхала мав стати міністром внутрішніх справ і в його руках спочивало би переведення виборів до союму. До того не треба забувати, що ген. Прхала є русофілом. Тому уряд Карпатської України складає зі себе всяку відповідальність у зв'язку з цією неfortunною номінацією. Ввесь український народ Карпатської України жадає, щоб центральний уряд дотримував мінхенських засад. У Празі повинні пам'ятати, що незважди два рази простигають руки до згоди.

Ген. Прхала ще не приїхав з Братислави до Хусту, бо не встиг ще передати командування своєму заступникові.

„Оссерваторе Романо“ в обороні українського народу.

КУП подає з Хусту:
В останньому числі „Оссерваторе Романо“, лівофіційним органі Апостольської Столиці, політичний редактор займається широко політичними справами українського народу.

Далі політичний редактор переходить від загально національних українських справ і спинається над справою Карпатської України. Отже „Оссерваторе Романо“ стверджує, що Карпатська Україна є вповні самостійною державою під господарським оглядом і здібна до самостійного політичного і культурного життя. Тому гостро осуджує акцію за спільним кордоном. Вкінці підкреслює великі заслуги о. прем. Волошина і мін. Ревая для розвитку Карпатської України.

ВІЗИТА МІН. ХВАЛЬКОВСЬКОГО В БЕРЛІНІ.

В п'ятницю 21. п. м. міністр закордонних справ Чехословаччини виїжджає до Берліна, де в суботу прийме його мін. Рібентроп.

Назначення генерального консула в Хусті.

КУП подає з Хусту: Легаційного секретаря румунського міністерства закордонних справ КАРАДЯНУ іменував румунський уряд генеральним консулом у Хусті.

Погребані надії на спільний кордон.

В четвер 19. п. м. вполюдне вернувся мін. Чакі до Будапешту зі своєї візити в Берліні. Французький щоденник „Л'Орар“ пише, що по візиті Мадярщина вестиме політику, згідну з планами Німеччини. Отже впершу чергу Мадярщина налаждає мирні відносини з Чехо-Словацькою і вдержуватиме приязні відносини з Югославією. Мадярщина зрешта

спільного кордону і зате Німеччина підтримує домагання Мадярщини у справі її меншини в Румунії. Цю саму вістку підтверджує болгарський часопис „Мір“.

Чи знаєте, які заслуги поклала „Просвіта“ для національного добра? Якщо так, то впадеться свою витку в позов „Просвіти“!

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

ВИДАННЯ: А. Б. В.

Редакція й Адміністрація:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Кошто: II. К. О. Львів 504.060.
Валку Чеських Лесів
Прага „Діло“.
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) 5.00 зол
чвертьрічно 15.00 „
піврічно 30.00 „
річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., у ЧЕ.
ХОСЛОВАЧИНІ 30 НОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО
КНИЖКУ Б-НИ „ДІЛО“ В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Українсько-чеський конфлікт загострюється.

МАНІФЕСТАЦІЇ ПРОТИ ІМЕНУВАННЯ ГЕН. ПРХАЛИ МІНІСТРОМ.

П. С. подає з Відня: По перших протестах, що їх вислала У. Н. Р. в Хусті до президента Берана, до Праги пішли далі протести. „Нас Фрає Прессе“ подає з Хусту, що українське населення вважає цю номінацію поворотом деяких непоправних чеських код до бешівської політики. Карпатоукраїнська влада вислала гострий протест до президента Гахи і прем'єра центрального уряду Берана. У тій телеграмі влада вказує, що така номінація не виконує конституційних прав ухвалених для Карпатської України. Крім цього українська влада звернула увагу, що номінація відбулася без ніякого порозуміння та згоди з карпатоукраїн-

ським урядом. У телеграмі сказано, що прибуття ген. Прхали до Хусту небажане та що карпатоукраїнська влада його не прийме.

У Хусті відбулися великі і масові маніфестації Української Центральної Національної Ради та січовиків, в якій взяло участь понад 10.000 осіб. Підчас маніфестації промовляли представники У. Н. Р. Іван Роман та Федір Ревай. Маніфестація закінчилася відспіванням національного гімну та присягою на вірність карпатоукраїнській владі.

На неділю 22. заповіджено в цілому краю протестаційні сходи, на яких ухвалити вирішні резолюції.

Українська делегація скидає відповідальність за всі наслідки.

П. С. подає з Відня: Конфлікт між карпатоукраїнським урядом та чеським центральним урядом чимраз більше загострюється. Крім демонстрацій у цілій країні, які, — як подає закордонна преса — приймають гострі форми, в цій справі інтервеніювала карпатоукраїнська делегація у прем. Берана підчас побуту на під-критті словацького союму у Братиславі. Україн-

ські делегати: д-р Брашайко та Федір Ревай за-сували п. Беранові в довгій розмові становище

Загроза страйку в Карпатській Україні.

КУП подає з Хусту, що прикордонна і митна сторожа загрозила страйком, якщо центральна влада не відкаже свого рішення.

Т-во охорони дітей і опіки над молоддю
власнотвору

Вечерниці

в суботу 21. год. 9.

СЯЛЯ БЕСІДИ Стрій звичайний. ДЖЕЗ ЯБЦЯ.

Української Національної Ради до номінації ген. Прхали, домагаючися відкликання тієї номінації, що порушує конституційні права українців та ускладнює політичну ситуацію. Все так п. Беран опрацював номінацію чеського генерала міністром карпатоукраїнського уряду, висловлюючи надію, що між українською владою та новим міністром прийде до устіння відносин і вдасться налагодити співпрацю.

НА ТЕ УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ ВІДПОВІДА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ВСІ НАСЛІДКИ ВИТВОРЕНОЇ СИТУАЦІЇ.

Відтак українські делегати прийняли чужинецьких журналістів, яким точно засували витворену центральним урядом ситуацію.

Інтервенція державного секретаря Кармазіна проти номінації ген. Прхали.

Мадярська Телеграфічна Агенція повідомляє, що підчас побуту прем. Берана у Братиславі відіслав його державний секретар для справ німецької меншини при словацькій та

карпатоукраїнським уряді інж. Кармазіна, який переконував прем. Берана про нецільність номінації ген. Прхали українським міністром та радив відкликати неfortunну номінацію.

Наглий поворот делегації „Карпатської Січі“ з прогульки.

П. С. подає з Відня: Делегація молоді „Карпатської Січі“, яка виїхала на прогульку до західної Європи, перервала свою дальню

прогульку і вернулася домі з огляду на несподівану ситуацію, витворену призначенням ген. Прхали третім міністром Карпатської України.

Національне свято Карпатської України.

КУП повідомляє з Хусту:

Дня 22. січня 1919 р. конгрес Української Національної Ради в Хусті проголосив об'єднання Закарпаття з Українською Державою. Дня 22. січня 1939 року минає 20-ліття існування цієї Української Національної Ради, яка об'єднує тепер увесь український нарід

Карпатської України у своїх рядах. Тому день 22. січня проголошено днем національного свята Карпатської України.

„Оссерваторе Романо“ в обороні українського народу.

КУП подає з Хусту:

В останньому числі „Оссерваторе Романо“, півофіційним органі Апостольської Столиці, політичний редактор займається широко політичними справами українського народу. „Оссерваторе Романо“ підкреслює, що автономія для

українського народу не має бути дарунком. Нії Українському народові належить автономія та незалежність на основі природних прав, як кожному іншому народові. Далі політичний редактор переходить від загальної національних справ і спинається над справою Карпатської України. Отже „Оссерваторе Романо“ стверджує, що Карпатська Україна є вповні самовиснарчальна під господарським оглядом і здібна до самостійного політичного і культурного життя. Тому гостро осуджує акцію за спільним кордоном. Вкінці підкреслює великі заслуги о. прем. Волошина і мін. Ревая для розвитку Карпатської України.

ВІЗИТА МІН. ХВАЛЬКОВСЬКОГО В БЕРЛІНІ.

В п'ятницю 21. ц. м. міністр закордонних справ Чехословаччини виїжджає до Берліна, де в суботу прийме його мін. Ріббентроп.

Погребані надії на спільний кордон.

В четвер 19. ц. м. вполюдне вернувся мін. Чакі до Будапешту зі своєї візити в Берлін. Французький щоденник „Л'Ордр“ пише, що по візиті Мадярщина вестиме політику, віддану з планами Німеччини. Отже впершу чергу Мадярщина налагодить мирні відносини з Чехо-Словаччиною і відержуватиме принази відносин з Югославією. Мадярщина зрештою

спільного кордону і зате Німеччина підтримає домагання Мадярщини у справі її меншини в Румунії. Цю саму вістку підтверджує болгарський часопис „Мір“.

Чи знаєте, які заслуги поклада „Просвіта“ для національного добра? Якщо так, то впаде її свою витку у прапо „Просвіти“!

НИНІ
АТЛАНТИК

№ 192

Емоціональна фільма в захоплюючому темпом події і романтичних пригод

Б А Н І Т

В гол. ролях Мелвіл „Лорд екрану“ Фреді Бартльмов і Варнер Букстер.

Чому все ще „руські“.

Львів, 21 січня 1939.

Одним із перших внесків у формі законопроектів, що його внесла Українська Парламентарна Репрезентація у календарі 1928-30 рр., був внесок про зміну обов'язуючої офіційної національної термінології щодо автохтонного непольського населення, яке компактною кількістю міліонною масою заселяє північні і південно-східні воєводства Польщі. Одним із 14 меморіалів, що його вислав УНДО до уряду у 1935 році у тих справах, що стосувалися українсько-польських розмов та мінімуму негайних українських вимог, був меморіал у справі необхідності змінити ту офіційну національну термінологію, яка об'єднує від часу т. зв. мовних законів Ст. Грабського з 1924 року. А проте ця справа досі ще „висить“, досі ще не закінчена.

У зв'язку з рішучою вимогою українців вирішити цю справу міністр внутрішніх справ видав у 1935 році об'єднані до підчинених собі органів, щоб у рубрику національності вписувати термін „український“, якщо собі цього забажає клієнт-громадянин. Ми відразу назвали тоді той об'єднаний „неполадною справою“. Бо річ не в тім, чого собі бажає окремий громадянин, річ у тім, як держава, як уряд і всі державні установи самі називають кілька мільйонів своїх громадян. Очевидно, коли державний урядовець, покликуючись на закон відмовляє права громадянину реєструвати свою національність так, як він її розуміє і хоче, — то це вже повний дивагляд, на який саме звернув увагу згаданий міністерський об'єднаний. Але справа неполадана так довго, як довго існує той закон, наскрізь анахронічний, такий закон, що його новелізації в усіх точках домагається від кількох десятків українських громадян, та який зокрема своєю національною термінологією стоїть у різкій суперечності з дійсною дійсністю і її логікою.

Коли кільканадцять літ тому „Ст. Грабський“ та його однодумці могли ще сподіватися, що вдасться відмежувати термін „руський“ від терміну „український“, надаючи першому з них етичне значення, другому — політичне, то за той час з тих надій нічого, крім гіркої розчарування, не залишилося. Сьогодні вже сам Ст. Грабський, автор того закону, не відмежовує української інтелігенції від „руського“ народу і сам уже перейшов на термінологію „український“, коли каже не про українців, як якийсь бунт-то штучно-політичний доктринальний гвір, а про проблему найбільшої меншини у Польщі, про „жестію руску“. Тільки каботинізм деяких старо-єврейських газетерів каже їм писати слово український завжди ще у „лапках“ — на велике зливання всіх чужинців та на глум з здорового розуму. Ніодни поважний політик у Польщі, ніодни міністр у своїй промові не живає іншого терміну, як лише український. Останні тижні й місяці остаточно теж провадили штудію теорію про „руський“ наріз у Галичині та український поза нею. Стихийний характер маніфестації спільноти національних почувань може і став для деякого з політиків ревецією та відкриттям Америки, в якій існування вони не вірили, а проте сьогодні і вони вже в неї повірили. Немає теж на земній кулі поважного часопису і політика, який негував би термін український як назву для народу, що живе широким територіальним автохтонним етнічним частини у межах чотирьох європейських держав та якої політична і поселення еміграція розкинана у чотирьох частин світа.

Ми мали в останньому часі кілька характеристичних прикладів, як до цієї справи підходять чужинці, які вперше з нею стічаються. Ось фламандський журналіст Германс в одному з репортажів із своєї подорожі до Хусту і Львова описує в одній з найбільших бресьських газет свої враження з подорожі залізницею лінією Вороніж-Львів. Коли потяг їхав долиною Прута — оповідає він — він звернувся до принагідних польських товаришів подорожі з запитом, якою мовою говорять автохтонні гуцуль-

ське населення. Один із них відповів „українською“, але другий накинувся, що це неправда, бо „російською“. І дивується чужинецький журналіст, пощо поляки всупереч бажанню українців називають їх „росіянами“, коли це чейже з погляду польських закордонно-політичних інтересів річ страшніше шкідлива викликати враження, що в Польщі живе кілька мільйонів автохтонів росіян. Річ ясна, що слово „руські“ — „русини“, якого напевне вживав той польський подорожник, мусіло бути інтерпретоване чужинцем тільки як „російський“, бо ніодни інтелігент-чужинець не повірить чейже, що крім українського та російського існує ще якийсь третій славянський наріз — „руський“! Другий приклад: коли у відповідь на дуже гарну статтю про українців у відомому париському журналі „Іллістраціон“ появилася інспірована видно стаття якогось француза, який впевняв, що нема українського народу, тільки наріз російський, бо „він сам“ бачив у Києві російську пресу та чув скрізь російську мову, то редакція журналу від себе помістила такі зараз поруч етнічну малу розселення українців, зазначаючи „ад окулюс“, яке географічне розмежування народів Сходу Європи. Третій приклад: коли один із гумористичних кандидатів не то на московський, але вже і на український престіл — Дмитрій Романов — недавно заявив, що „властиво“ українського народу нема, — то та частина його інтерв'ю послужила для іронічних дотинків чужинецький пресі, яка слушно зазначила, що саме той вислів дискваліфікує „претендента“ до престолу. І таких прикладів можна б наводити чимало, включно до пригадки обурення пос. Косковського (сидека) у „Кур'єрі Варшавській“, коли то ген. Делікін покликався на 8 мільйонів „русских“ у Польщі.

Ми безліч разів казали і нині це повторюємо, що нам та термінологічна саламаха, зокре-

ма офіційна національна термінологія шкодить нас, якої самі ми не признаємо, — практично нікому не шкодить. Але це річ престижу, щоб ніхто нікого не називав так, як він сам собі цього не бажає. Ми казали і кажемо, що терміну Руський, як той назив історично, що ми Польщі вживали і то саме для відріжнення і від польського і московського (російського) народу, той назви ми не стидаємося. Але вона належить до історії, а в устах польської народної демократії та всієї української польської преси прийняла специфічне політичне протинаукове значення. І в такій інтерпретації ми термін мусимо поборювати. Хто себе хоче „русином“ і нині називати — хай себе на здоров'я називає, — це справа його національного самовизначення. Його національної свідомості не може просто конструкторською калькуляцією у всякому разі — це його річ. Річ держави та її відповідальних керівницьких органів заступає собі, з ким властиво держава має до діла, чи це той кількоміліонний національний масив, якого назва не залежить від особистого погляду п. Ікс чи п. Йосифовича, лише від ствердження наукою та підтвердження життям поділу між народами.

Сьогодні українці пішли у своїй національно-політичній еманіпації, у своїх змаганнях і амбіціях ген далеко поза боротьбу за річку назви! Смішно й казати, щоб ми аж потребували признання нашої національної назви! А проте саме тому, що українська проблема стає вже у такій площині, в якій взагалі нема місця на такі анахронічні спори, саме тому не розуміємо, чому вічно оберегати силу припису, який пів термін „руські“, чому ніхто з польських компетентних чинників досі сам цієї справи не залагодив: декретом, законом, який не викликає в соймі ніякої дискусії та якого весь час мав би одно речення. Самі не маємо ясного погляду, чи до цієї справи виставити Українській Парламентарній Репрезентації, чи знизувати нам сьогодні до такого власного внеску у формі законопроекту. Чи може краще залишити у цій справі у ролі обсерваторів та дивитися — дивуватися.

Дивуємося і зі здивуванням запитуємо: Чому, пощо і в чий користь польська сторона мріє все ще той термін „руські“ — „русини“? Чекаємо навіть відповіді: бо яка відповідь можлива?!

Нова присяга Червоної армії.

„Ізвестія“ з 4. І. подали указ президії найвищої ради СРСР про текст нової присяги приналежних до червоної армії, флоти та службовиків їх на основі вільного найму. Він містить а собі між іншим деякі звороти: „Згідно з конституцією присягаю бути совісним, відважним, чуйним і карним бойцем, суворо хоронити воєнні і державні таємниці, виконувати всі військові регуляції і накази командантів, комісарів і начальників, бути відданим своєму народові, совітській батьківщині і робітничо-селянському урядові. Коли ж зі злим наміром порушу ю мою урочисту присягу, нехай мене суворо покарають згідно зі совітським законом, загальною ненавистю і приривом працівників.“ Цей текст, над яким очевидно добре порахували стилісти з президії найвищої ради не позбавлений гумористичних елементів. Присягати бути відважним чи совісним не будучи ні одним, ні другим, виглядає справді досить кумедно. А маючи ці прикмети, нема потреби підписувати їх присягою. Накликати на себе кару совітського „закона“, коли за минулий рік зліквідовано тисячі старшин і воєнків всупереч найпримітивнішим асадам законності, коли цей „закон“ загрожує не лише кожному воєнкові, але і його рідні та приятелям, що є фактично закладниками, значить мати справді небуденний гумор. З цього тексту видно також, оскільки кожна присяга в СРСР є безглузда сама по собі. Віру в Бога, що була основою присяги в старій Росії для всіх воєнків без різниці національності, в СРСР скасовано. Присягається тепер на вірність не своєму народові, а фікції „совітського народу“, в межах якого йде від двох десяти років запекла боротьба між Москвою і її підневоленими націями, фікцією „совітської батьківщини“ і робітничо-селянського уряду.

Повстає питання, яке цікавить і європейську пресу та політиків: пощо властиво уряджує московський уряд урочисту комедію нової присяги? Деяку відповідь на це дає сам текст присяги,

який вказує на згідність присяги з конституцією та приривом слухати не лише командантів і начальників, а й комісарів. Виходить, що нові присяга має демагогічно-агітаційні цілі: присягання армії до нового ладу в напрямі більшовицького підпорядкування армії партії і „контрреволюційному урядові“. Є вона вислідом страху Сталіна і цілої скупченості навколо нього шпальованої московської верхівки перед можливим воєнним переворотом.

Європейська преса звертає увагу на ту обставину, що імя Ворошилова майже не згадується у зв'язку з новою присягою. Цей демократичний характер стверджує святочний ритуал присягання. День присяги має бути днем відпочинку від військової служби. Армія справді не „домагається“ нової присяги, як робітничество загоспостанови по фабриках, очевидно з огляду на військову дисципліну, але вона „літає палко“ встанов на зборах, де виголошують патріотичні промови та укладають патріотичні резолюції на адресу Сталіна і цілого уряду. Найбільшу увагу в цім напрямі розвинено розуміється в Україні та Білорусі, „західних форпостах соціалізму“. Одну з найбільш „патріотичних“ промов виголосив шеф штабу дивізії УНР Овчинниковський, у Києві, заповідаючи присягу 23. II. З самого тексту присяги видно, що ця кампанія має на меті поборювати чужинців змагання в чужонаціональних частинках „совітської армії“. Це — вимушене під загрозою воєнного розстрілу і позбавлення кожного російського елементу — приривчення „вірності“ чужинцям власної нації може викликати збільшене обурення між воєнками з чужих країн. Коли кремльські можновладці втрачати голову, що не бачать кращого наїсти, ніж зняти кайдани на поневодених воєнках, то сити зайвий раз чужонаціональних воєнок сплати на вірність московським гнобителям, значить, що кайдани ці нездаром навішані.

Польська закордонна політика та українська національна рація.

Львів, 18. січня 1939.

Коли ми писали про „Шляхи польської закордонної політики“ („Діло“, ч. 291 з 31. мин. нис) та про „Труднощі і можливості польської закордонної політики“ (га. учорашня вступна стаття) — ми дали об'єктивний інформаційний огляд польської закордонно-політичної ситуації та представили польські плани і можливості. Тому вчора ми спеціально підкреслили, що про українську політичну думку у тій статті на польську тему — не говоримо. Щоби більш-менше заокруглити образ (вичерпати цієї теми всеодно не можна, бо можна про неї писати кількома томами тир) — вилаємо за не-обхідне бодай згадати про наш — український — підхід до польської закордонної політики та про українську національну рацію.

Очевидно, коли хтось із поляків стоїть на становищі, що існує для всіх польських громадян тільки одна рація, і то та, яку формулює польська преса в такий туманний та найрізноманітніший спосіб, що важко визнати, яка вона, та що польська державна рація покривається з польською рацією національною і що нема в Польщі місця для ніяких інших національних рацій ані інтересів — тоді взагалі нема що і про що далі говорити. Однак тут і криється саме тайна, чому деякі ходи польської закордонної політики не можуть ніяким робом навести згоди українських громадян польської держави (недавній приклад у найсвіжішій пам'яті) та чому інші ходи знаходять і українську впробату (напр. становище до проекту східного пакту і до пакту порозуміння з Німеччиною). У вчорашній статті ми вказали на ту єдину можливість польської закордонної політики, якою є пристосування її частинно також до інтересів Німеччини, як того сусіда, з яким Польща мусить жити у згоді та який має такі власні життєві інтереси на Сході Європи, яких смирнути ніяким робом не владать. Ще ясніша і прирідніша справа та, що закордонна політика держави, яка не має однорідного національного населення, повинна рахуватися також з інтересами кількоміліонної маси українських громадян, тих, які як частина великої нації — не можуть не мати своєї власної політичної думки з усіма її висновками. Коли це комусь видається складною справою, то єдина можлива відповідь така, що бодай і сумно і не-п'яво, колиб світ складався з самих простих справ та що політика взагалі річ нелегка: це єдиний критерій політичного хисту й розуму — вміння розв'язувати проблеми важкі і складні.

Задумували чи навіть обурення, що його у польській прилюдній опінії викликає час до часу українське становище до справ, які вкопляють у безпосередній об'єкт польської закордонної політики, помагає здебільша на сущому непорозумінні. Не кажемо вже про те його джерело, яким є взагалі незнання українських справ та зокрема й особливо незнання історії української політичної думки. Нічого, здається, нема більш природного і самозрозумілого, як засадничий український підхід до всіх справ, які в якійнебудь мірі торкаються територій з українським населенням: підтримувати кожний план, який може поправити долю українців у якійнебудь державі і в якійнебудь частині світа та тим самим виступати проти всякого плану, який може долю українців дещо погіршити. Це та актуальна і реальна загальна українська політика, яка духово зєднана всіх українців у світі в останніх місяцях.

Розвивати всі політичні концепції, які існують в історії української політичної думки і мають вагітність і силу у зв'язку з навічними українськими національними ідеалами — річ серед відомих пресових умовин нелегка. Воно зрештою не належить до змішньої нашої теми. Вчора, кажучи про можливості польської закордонної політики, згадали ми про т. зв. прометеїзмську концепцію. Щоби баламутити не ширілося, мусимо вяснити: прометеїзмська концепція стала одною з польських закордонно-політичних державницьких концепцій. Її аргументують польські публіцисти інтересами польської державної рації. І тому не можна її на 100% утотожнювати з т. зв. українською концепцією, тією, яка наїшла свій (зрештою досить викривлений) вислів у варшавській концепції з квітня 1920 року та яку теоретично вяснили й умотивували Д. Донцов („Підстави

нашої політики“), В. Кучабський („Большевизм і сучасне завдання українського Заходу“) та Ол. Шульгин („Без території“). Засадничі різниці між польським прометеїзмом та спорідненою із ним концепцією (називі її українським „прометеїзмом“) признати Росію українським „ворогом ч. 1“ і тому підпорядкувати найвищі політ. змагання українців усім ін. земсь імперативові боротьби з Росією, найбільша різниця тут та, що поль. прометеїзм не в'яже тієї концепції тісно з внутрішньою польською національною політикою, зате український „прометеїзм“ можливо найбільшу правду українських відносин поза Совітами признає необхідною передумовою реалізації цілої концепції. Тому український „прометеїзм“ не вважає за можливе в ім'я української державності над Дніпром резигнувати з боротьби за свої права на будьякій національній території поза Совітами, навпаки, в'яже ці дві справи нероздільно в один вузол: не об'ємання з політичного характеру української проблеми у Польщі, але навпаки — признання українства, як суто політичної проблеми та зв'язання її з великими міжнародними проблемами Сходу Європи — ось вихідна точка української краєвої політики, яка є одночасно політикою загально-українською.

Повторюємо ще раз: концепція розподілу Росії при такій чи іншій допомозі її сусідів не є єдиною українською політичною концепцією. Політичні концепції не висять у повітрі і не є цукі та ненарушені. Вони теж є вислідом реально-політичного укладу сил та міжнародної кон'юнктури. Коли нпр. польська закордонна політика проголошує як свій навічний канон — нейтральність — то з того не виходить, щоб українці мали резигнувати з плану розподілу Росії на випадок конфлікту СССР з будь-якою іншою державою. Нпр. ледви кілька днів тому читали ми у польській пресі думку, що справа нейтральності для Польщі на випадок німецько-совітської війни остільки тепер має більші реальні вигляди, бо Польща лежить на північ від шляху, що його бупім то німецька сторона намічує для своєї експансії на Схід. Всеодно

питання т. зв. українського ауту залишається надалі актуальне і воно тісно залежить від політичних свобод та культурно-господарських можливостей розвитку українців у Польщі, Румунії і ЧСР.

Таким робом входимо вже на ґрунт міркувань про зв'язок польської внутрішньої і закордонної політики. Це вічно жива й актуальна тема. Тимим, що колись формулювали ми в у наголовку одної нашої статті: „Ножі польської внутрішньої та закордонної політики“. В останніх місяцях здавалося, що ті „ножі“ замкнулись — у некористь українців. Скрипіла цей погляд поголоска про польське совітське наближення та плянований прихід втінова до Варшави. Подорож п. Бека до Берестягаден і її здогадні висліди вказували, що ті „ножі“ знову розхилились. Так чи інакше — нерозв'язаною є ще проблема і такої польської закордонної політики, яка брала б під увагу українські інтереси, і такої внутрішньої політики, яка брала б під увагу напрямки тієї політики закордонної.

Таким робом всі нитки ведуть до одної клубки: без вирішення української проблеми і Польщі неможливо думати про якунебудь активну роль у вирішуванні питань Сходу Європи.

Нова присяга Червоної армії.

„Ізвестія“ з 4. І. подали указ президії найвищої ради СССР про текст нової присяги приналежних до червоної армії, флоту та службовиків їх на основі вільного найму. Він містить в собі між іншим деякі звороти: „Згідно з конституцією присягаю бути совісним, відважним, чуйним і каришим бойцем, суворо хоронити воєнні і державні таємниці, виконувати всі військові регуляції і накази командантів, комісарів і начальників, бути відданим своєму народові, совітській батьківщині і робітничо-селянському урядові. Коли ж зі злим наміром порушу ю мою урочисту присягу, нехай мене суворо покарають згідно зі совітським законом, загальною ненавистю і призиством працівників.“ Цей текст, над яким очевидно добре порахували стилісти з президії найвищої ради не позбавлений гумористичних елементів. Присягати бути відважним чи совісним не будучи ні одним, ні другим, виглядає справді досить кумедно. А маючи ці прикмети, нема потреби посвідчувати їх присягою. Накликати на себе жару совітського „законо“, коли за минулий рік зліквідовано тисячі старшин і воєнків асупереч найпримітивнішим засадам законності, коли цей „закон“ загрожує не лише кожному воєнкові, але і його рідні та приятелі, що є фактично закладниками, значить мати справді небуденний гумор. З цього тексту видно також, оскільки кожна присяга в СССР є безглузда сама по собі. Віру в Бога, що була основою присяги в старій Росії для всіх воєнків без різниці національності, в СССР скасовано. Присягається тепер на вірність не своєму народові, а фікції „совітського народу“, в межах якого йде від двох десятків років запекла боротьба між Московщиною та поневоленими напівми, фікцією „совітської батьківщини і робітничо-селянського уряду“.

Постає питання, яке цікавить і європейську пресу та політиків: пощо властиво урядове московський уряд урочисту комедію нової присяги? Деяку відповідь на це дає сам текст присяги,

який вказує на згідність присяги з конституцією та приречення слухати не лише командантів і начальників, а й комісарів. Виходить, що нові присяга має демагогічно-агітаційні цілі: пристосування армії до нового даду в напрямі більшого підпорядкування армії партії і „конституційному урядові“. Є вона вислідом страху Сталина і цілої скупченої навколо нього цивільної і військової верхівки перед можливим воєнним переворотом.

Європейська преса звертає увагу на ту обставину, що ім'я Ворошилова майже не згадується у зв'язку з новою присягою. Її демагогічний характер стверджує святичний ритуал при складанні. Деякі присяги має бути вірний військовій службі. Армія справді не „домогорію“ нової присяги, як робітничий загострення вислизку по фабриках, очевидно з огляду на військову дисципліну, але вона „літає палко“ в розстанов на зборах, де виголошують патріотичні промови та укладають патріотичні резолюції на адресу Сталина і цілого уряду. Найбільшу демагогію в цій напрямі розвинено розуміється в країні та Білорусі, „західних форпостах соціалізму“. Одну з найбільш „патріотичних“ промов виголосив шеф штабу дивізії Українського Ординівський, у Києві, заповідаючи присягу 23. І. З самого тексту присяги видно, що ця кампанія має на меті поборювати всякі змагання в чужонаціональних частинях совітської армії. Це — вимушене під загрозою воєнного розстрілу і позбавлене кожного реального елементу — приречення „вірності“ навічним гнобителям власної нації може викликати найбільше обурення між воєнками з чужих національностей. Коли кремлівські можновладці втрачають голову, що не бачать кращого засобу зберегти кайдани на поневолених напівми, вони сьяти зайвий раз чужонаціональних воєнків значить, що кайдани ці незабаром відріжуться.

З гольської преси.

ЗА НОРМАЛІЗАЦІЮ БОРОТЬБИ.

Львівський озонівський „Дзєнік Польскі“ (ч. 18 з 19-го січня н. р.) містить під наголовком передову статтю про українсько-польські взаємини у зв'язку зі становищем, що витворилося в останньому часі. „Дзєнік Польскі“ стверджує на початку статті, що т. зв. нормалізація не вдалася, бо її „не попередила нормалізація думання про польсько-українську справу“. Ані українці ані поляки — читаємо — не були підготовані до зміни „у взаємний психічний та практичний настанові“. І такий стан триває далі — каже автор статті.

Українці висувають супроти польської держави нереальні й демагогічні постулати, перелічуючись взаємно в шовіністичних абстракціях; розбурхують себе маривом „держави“ о. Волошина на Закарпатській Русі, втікають від дискусії на конкретні теми і тонуть у мріях про остаточну межу українства. Якщо можна такі прояви зрозуміти у фанатиків, містиків і конспіраторів, то в ніякій мірі вони не дикують політикам, що мусять пакувати над нервами своїми і свого громадянства.

З другого боку, читаємо в тій статті:

„По польській стороні — на жаль — не краще. Виголошумо раз-у-раз декларації, улажуємо демонстрації і маніфестації так, якби польський стан посідання у південно-східних воєвідствах залежав від числа перебалаканих фраз, погроз, запевень і докорів. Це витворює настрої і політику хвилювання, безплідного галасу і — підозрілої паніки. Вона охоплює навіть людей, що займають поважні й високі суспільні й наукові становища. Бо чи не є дивним проявом нпр. таке речення зі статті професора У. Я. К. д-ра Францішка Бужа, надрукованого у двотижневику „Земля і Наруд“: „Коли сьогодні знову настали часи, що належність тієї країни (тобто Червенської Землі) до Польщі можуть піддавати в сумнів... і т. д.“

„Дзєнік Польскі“ обурюється на таке речення. Він пише:

„Якіж то часи настали? Хто-ж то може піддавати в сумнів належність Червенської Землі до Польщі? Чи йде тут про „виротощуф“ з ОУН? Алеж вони завжди негували польську державу на цих землях і далі її негують, отже не „настали“ ніякі часи. Зрештою негация ОУН не має іншого значіння, як діяльність кожної злочинної терористичної конспірації, яку держава вигублює аж до успіху. Ніхто поважний не може піддавати і не піддає в сумнів належності Червенської Землі до Поль-

щі, не вважаючи на гамір, що счинився в останніх місяцях за границею довкола української справи. Факт, що якась німецька агенція чи теж платний французький пашквілянт випикує теревені, має таке мале політичне значіння, що справді не варто цим переняматись, хоча треба про це знати“.

Цей вислів — каже автор статті — проф. Бужа характеризує „настрої і методи, якими поширюється неспокій і сумнів у польській прилюдній опінії“.

„Про приналежність Червенської Землі до Польщі — читаємо далі — рішила війна в роках 1918—1919 так, як про приналежність Альзипії і Лютарингії до Франції рішила світова війна. Сьогодні не треба ніяких нових рішень ані запевень про приналежність „Східної Галичини“, бо вона є і буде складовою частиною польської держави“.

„Дзєнік Польскі“ гадає, що коли йде про польську сторону, то тут треба тільки поширити й закріпити польський стан посідання, „скріпити почуття національної єдності поляків, як чинника відповідального за могутність Річпосполитої“.

„Ці реальні і конкретні завдання, які може і мусить виконувати кожний поляк, кожна польська організація, кожна су-

спільна і самоврядна установа, рішення про роль польщини. Нічого тут не допоможуть проекти національних курій, що утривалили б пропасть між руською і польською людністю; нічого тут не допоможуть ялові спори за назву „руський“ чи „український“, нічого не допоможуть декларативні шовіністичної ненависті“.

„Дзєнік Польскі“ стверджує, що коли йде про поширення польського стану посідання, то польське громадянство в тому напрямі багато зробило і наводить як приклад Тернопільщину. Автор статті вважає, що

„розвиток польської торгівлі і промислу в містах і містечках та одночасно розвиток осадництва на селі — це найпевніший шлях польського поступу і завойовництва, до чого маємо таке саме моральне право, як українці, що ревно працюють над поширенням свого стану посідання в культурній, господарській та організаційній ділянці. Обосторопне, польське і руське призначення реальної площини змагань причинилося б без сумніву до поправки політичної ситуації. Очевидно, не в тій думці, щоб прийшла „нормалізація“ через угоду, бо це до нічого не доводить. Але прийшла б нормалізація польсько-української боротьби, що повинна вестися не за химери й настрої, але за конкретні цивілізаційні вартості“.

Яка шкода, що автор не написав, як він уявляє собі конкретно ту знормалізовану польсько-українську боротьбу.

—о—

ВЕЛИКА ВИГРА

зол. 75.000

на ч. 155227

впала в незмінно щасливий колектурі

„НА ДІЯ“

Львів, Леґіонів 11.

ПО ВИБОРАХ У БОРИСЛАВІ.

ЯКУ ВОНИ ДАЮТЬ НАМ НАУКУ?

Головна Виборча Комісія закінчила 14. І. н. р. своє урядування й устійнула остаточно вислід виборів у Бориславі.

Листа І. (ОЗН) здобула ледви 3 мандати (Масар, Вертач і жінка директора гімназії), а самі аси ОЗН, як дир. Войцеховський, парох Осикович, інж. Камінський, Островський та інші провалились.

Листа II. (ППС) здобула аж 20 мандатів; між виборцями на ній є 4-ох, які не є соціалістами, а саме: дир. почти, урядовець скарбовий, урядовець фірмовий та учитель.

Листа III. (українська) здобула 6 мандатів: 1) в Бориславі - Тустановичах 2 мандати (Іван Когут та Іван Гавриліа), 2) в Бориславі - Губичах 2 мандати (Микола Григорійчук та Семь Лабанів), 3) в Бориславі - Бані Котіаській 1 мандат (Ілько Яворський, 4) в Бориславі - Мразинці 1 мандат (Іван Лейбич).

Листа V. (жидівська) здобула 11 мандатів. Найпарадніше полагодила справу української листи одна комісія у Мразинці (предсідник п. Жмігродський), де уневажнено всі українські картки в сумі 302, себто коло 1812 голосів, лише тому, що картки були друковані українською мовою.

Не зважаючи на цю „радикальну операцію“, українці свій мандат дістали. Українські члени Головної Комісії (о. Ліщинський і д-р Ковальський) заклали протест проти цього безправства і Головна Комісія признала повне заридження безправним, бо картки вільно вивозити в українській мові. Головна Комісія перерахувала всі картки і вийшло, що хочби Окружна Комісія не була уневажнила 302 карток, українці бунд не здобули там більше, як один мандат.

Українці Борислава сповнили гідно свій громадянський обов'язок, бо вибрали 6 своїх радних. Тому 5 літ українці йшли разом з поляками і здобули лише 4 радних, бо поляки, не зважаючи на заключений пакт, очеркали

З діяльності „Рідної Школи“ у Відні.

Відень, у січні 1939.

Українська колонія у Відні — це одно з найстаріших та найчисленніших наших еміграційних скупчень на європейському континенті. Та проте це була властиво дефіцитова позиція. За австрійських часів щороку десятки наших людей переходили сюди з Галичини чи Буковини за працю або службово, відвідували на якийсь час стару колонію, щоб згодом пропастися для нації, так, як попередні емігранти. Край докладав до Відня, не маючи з цього ніякої або дуже малої користі.

Шойно пізно по війні, коли зв'язок майже цілком перервався й еміграція залишена була на свої власні соки, наша колонія зрозуміла, що може продовжити собі життя тільки опікою над своїми дітьми, які родяться й виростають на чужині далеко від Батьківщини. Заходом свідомих батьків засновується у Відні недільна „Українська Школа“, що відтак, ведена гуртком „Української Рідної Школи“, набирає деякого розмаху. Не зважаючи на майже безвиглядне починання зрівноважити короткими недільними лекціями впливи обов'язкової чужонаціональної школи і далі чужого оточення та нерідко й мішаної родини, цей український курс може похвалитися, що врятував болячу частину еміграційної дітвори, яка сьогодні становить майже одинокий доріст нашої колонії.

Шойно цього року число дітвори на

курсах „Рідної Школи“ зросло до 40 учнів. Навчання відбувається в українській домівці при Банкгассе; учить п. Мойса з допомогою одного студента, інший студент навчає співу, а танців п. Остапчук. Майже всі учні — діти наших робітників. Навчання безплатне, дітвора неабияких родичів треба оплачувати ще і трамваєві білети. Про засоби на вдержання школи дбає Управа віденської „Рідної Школи“ під головуванням п. В. Павлюка.

Крім навчання відбуваються часто дитячі імпрези, які дітвори найсильніше притягають. І так дня 25. м. м. відбулася святомиколаївська імпреза, получена зі спільним піввечірком і скромними гостинцями для дітей від св. Миколая. На другий день Різдва, 8. н. м., влаштувано спільне прийняття для учнів при багатозаставлених столах. Підчас святомиколаївської імпрези на поклан одного з учнів, що на феріях перебував у Карпатській Україні та в корітких словах представив життя закарпатської сільської дітвори, зібрано на потреби цієї останньої дрібними датками 8.40 н. м. ~~жидівсько-польсько-українською мовою, а також українською мовою.~~

Управа „Рідної Школи“ у Відні доложити всіх зусиль, щоб свою акцію поглибити й поширити та передовсім зломити байдаужність ледьких батьків. Значний піддем духа під цю пору серед усієї віденської колонії витворює до цього сприяння підложка.

З польської преси.

ЗА НОРМАЛІЗАЦІЮ БОРОТЬБИ.

Львівський озонівський „Дзєнік Польскі“ (ч. 18 з 19-го січня ц. р.) містить під наголовком передову статтю про українсько-польські взаємини у зв'язку зі становищем, що витворилося в останньому часі. „Дзєнік Польскі“ стверджує на початку статті, що т. зв. нормалізація не вдалася, бо її „не попередила нормалізація думання про польське-українську справу“. Ані українці ані поляки — читаємо — не були підготовані до зміни у взаємній психічній та практичній установі. І такий стан триває далі — каже автор статті.

Українці висувують супроти польської держави нереальні й демагогічні постулати, перелічуючись взаємно в шовіністичних абстракціях; розбурхують себе маринвом „держави“ о. Волошина на Закарпатській Русі, втікають від дискусії на конкретні теми і тонуть у мріях про остаточну межу українства. Якщо можна такі прояви зрозуміти у фанатиків, містиків і конспіраторів, то в ніякій мірі вони не лиують політикам, що мусять пильнувати над нервами своїми і свого громадянства.

З другого боку, читаємо в тій статті:

„По польській стороні — на жаль — не краще. Виголошуємо раз-у-раз декларації, укладаємо демонстрації і маніфестації так, якби польський стан посідання у південно-східних воєвідствах залежав від числа перебалаканих фраз, погроз, запевнень і докорів. Це витворює настрій і політику хвилювання, безплідного галасу і — підозрілої паніки. Вона охоплює навіть людей, що займають поважні й високі суспільні й наукові становища. Бо чи не є дивним проявом нпр. таке речення зі статті професора У. Я. К. д-ра Францішка Буяка, надрукованого у двотижневнику „Земля і Народ“: „Коли сьогодні знову настали часи, що належність тієї країни (тобто Червенської Землі) до Польщі можуть піддавати в сумнів... і т. д.“

„Дзєнік Польскі“ обурюється на таке речення. Він пише:

„Якіж то часи настали? Хто-ж то може піддавати в сумнів належність Червенської Землі до Польщі? Чи йде тут про „виротовуцф“ з ОУН? Алеж вони завжди негували польську державу на цих землях і далі її негувають, отже не „настали“ ніякі часи. Зрештою негация ОУН не має іншого значіння, як діяльність кожної злочинної терористичної конспірації, яку держава вигублює аж до успіху. Ніхто поважний не може піддавати і не піддає в сумнів належності Червенської Землі до Поль-

щі, не вважаючи на гамір, що скінчився в останніх місяцях за границею довкола української справи. Факт, що якась німецька агенція чи теж платний французький пашквілянт випикує теревені, має таке мале політичне значіння, що справді не варто цим перейматись, хоча треба про це знати“.

Цей вислів — каже автор статті — проф. Буяка характеризує „настрій і методи, якими поширюється неспокій і сумнів у польській прилюдній опінії“.

„Про приналежність Червенської Землі до Польщі — читаємо далі — рішила війна в роках 1918—1919 так, як про приналежність Альзаци і Лотарингії до Франції рішила світова війна. Сьогодні не треба ніяких нових рішень ані запевнень про приналежність „Східної Галичини“, бо вона є і буде складовою частиною польської держави“.

„Дзєнік Польскі“ гадає, що коли йде про польську сторону, то тут треба тільки поширити й закріпити польський стан посідання, „скріпити почуття національної єдності поляків, як чинника відповідального за могутність Річпосполитої“.

„Щі реальні і конкретні завдання, які може і мусить виконувати кожний поляк, кожна польська організація, кожна су-

спільна і самоврядна установа, рішають про ролі польщини. Нічого тут не можуть проекти національних курій, що утривали б пропасть між руською і польською людністю; нічого тут не допоможуть ялові спори за назву „руський“ чи „український“, нічого не допоможуть деклямації шовіністичної ненависті“.

„Дзєнік Польскі“ стверджує, що коли йде про поширення польського стану посідання, то польське громадянство в тому напрямі багато зробило і наводить як приклад Тернопільщину. Автор статті вважає, що

„розвиток польської торгівлі і промислу в містах і містечках та одночасно розвиток осадництва на селі — це найпевніший шлях польського поступу і завойовництва, до чого маємо таке саме моральне право, як українці, що рівно прагнуть над поширенням свого стану посідання в культурній, господарській та організаційній ділянці. Обосторожте, польське і руське призначення реальної площини „змагань“ причинилося б без сумніву до поправки політичної ситуації. Очевидно, не в тій думці, щоб прийшла „нормалізація“ через угоду, бо це до нічого не доводить. Але прийшла би нормалізація польсько-української боротьби, що повинна вестися не за химери й настрої, але за конкретні ціннізациїні вартості“.

Яка шкода, що автор не написав, як він уявляє собі конкретно ту знормалізовану польсько-українську боротьбу.

—о—

ВЕЛИКА ВИГРА

зол. 75.000

на ч. 155227

впала в незмінно щасливій колектурі

„НА ДІЯ“

Львів, Леґіонів 11.

ПО ВИБОРАХ У БОРИСЛАВІ.

ЯКУ ВОНИ ДАЮТЬ НАМ НАУКУ?

Головна Виборча Комісія закінчила 14. I. п. р. своє урядування й устійнила остаточно вислід виборів у Бориславі.

Листа I. (ОЗН) здобула ледви 3 мандати (Масар, Вертач і жінка директора гімназії), а самі аси ОЗН, як дир. Войцеховський, парох Осикович, інж. Камінський, Островський та інші провалились.

Листа II. (ГПЦ) здобула аж 20 мандатів; між вибранцями на ній є 4-ох, які не є соціалістами, а саме: дир. почти, урядовець скарбовий, урядовець фірмовий та учитель.

Листа III. (українська) здобула 6 мандатів: 1) в Бориславі - Тустановичах 2 мандати (Іван Когут та Іван Гаврилів), 2) в Бориславі - Губичах 2 мандати (Микола Григорійчук та Сень Лябанців), 3) в Бориславі - Бані Котівських 1 мандат (Ілько Яворський), 4) в Бориславі - Мразниці 1 мандат (Іван Лейбич).

Листа V. (жидівська) здобула 11 мандатів. Найпарадніше полагодила справу української листи одна комісія у Мразниці (предсідник п. Жмігродзький), де уневажнено всі українські картки в сумі 302, себто коло 1812 голосів, лише тому, що картки були друковані українською мовою.

Не вважаючи на цю „радикальну операцію“, українці свій мандат дістали. Українські члени Головної Комісії (о. Лішинський і д-р Ковальський) заложили протест проти цього безправства і Головна Комісія признала повнще зарядження безправним, бо картки вільно виповняти в українській мові. Головна Комісія перерахувала всі картки і вишло, що хочби Окружна Комісія не була уневажила 302 карток, українці були б не здобули там більше, як один мандат.

Українці Борислава сповинили гідно свій громадянський обовязок, бо вибрали б своїх радних. Тому 5 літ українці йшли разом з поляками і здобули лише 4 радних, бо поляки, не вважаючи на заключений пакт, счеркали

З діяльності „Рідної Школи“ у Відні.

Відень, у січні 1939.

Українська колонія у Відні — це одно з найстаріших та найчисленніших наших еміграційних скупчень на європейському континенті. Та проте це була властиво дефіцитова позиція. За австрійських часів щороку десятки наших людей переходили сюди з Галичини чи Буковини за працею або службово, відсвіжували на якийсь час стару колонію, щоб згодом проїхати для нації, так, як попередні емігранти. Край докладав до Відня, не маючи з цього ніякої або дуже малу користь.

Шойно пізно по війні, коли звязок майже цілком перервався й еміграція залишена була на свої власні соки, наша колонія зрозуміла, що може продовжити собі життя тільки опікою над своїми дітьми, які родяться й виростають на чужині далеко від Батьківщини. Заходом свідомих батьків засновується у Відні недільна „Українська Шкілка“, що відтак, ведена гуртком „Української Рідної Школи“, набирає деякого розмаху. Не вважаючи на майже безвиглядне починання зрівноважити короткими недільними лекціями впливи обовязкової чужої національної школи і дальше чужого оточення та нерідко й мішаної родини, цей український курс може похвалитися, що врятував бодей частину еміграційної дітвори, яка сьогодні становить майже одинокий доріст нашої колонії.

Цього шкільного року число дітвори на

курсах „Рідної Школи“ зросло до 40 учнів. Навчання відбувається в українській домівці при Банкгассе; учить п. Мойса з допомогою одного студента, інший студент навчає співу, а танців п. Остапчук. Майже всі учні — діти наших робітників. Навчання безплатне, дітворі незацікавлених родичів треба оплачувати ще і трамваєві білети. Про засоби на вдержання школи дбає Управа віденської „Рідної Школи“ під головуванням п. В. Павлюка.

Крім навчання відбуваються часто дитячі імпрези, які дітвору найсильніше притягають. І так дня 25. м. м. відбулася святомиколаївська імпреза, получена зі спільним підвечірком і скромними гостинцями для дітей від св. Миколая. На другий день Різдва, 8. ц. м., влаштовано спільне прийняття для учнів при багатозаставлених столах. Підчас святомиколаївської імпрези на поклик одного з учнів, що на феріях перебував у Карпатській Україні та в коротких словах представив життя закарпатської сільської дітвори, зібрано на потреби цієї останньої дрібними датками 8.40 н. мк.

Управа „Рідної Школи“ у Відні доложити всіх зусиль, щоб свою акцію погабити й поширити та передовсім зломити байдужність деяких батьків. Значний підєм духа під цю пору серед усієї віденської колонії витворює до цього сприяливе відложка.

українців, коли українці налякалися — дотримували умови. У всіх 4-ох українських округах було велике зацікавлення виборами, хоч на Мразниці знайшлися одиниці, які на українських картках счеркали українського кандидата та вписували одного вертача, кандидати ОЗН.

В 6. окрузі в Бориславі кандидували з української листи (однак лише для форми) інж. Катинський, піби українець, піби поляк, який видрукував 1000 карток з трьома жидівськи-

ми кандидатами і своєю особою на 4-ому місці та порозкидав поміж жидами. Одне ані одного сина Ізраїля не зловив на свою вулку.

Полібно поступив також п. Островський, брат львівського президента міста.

Наука в бориславських виборах для інших міст така: Пайть до виборів лише самостійно і солітарно, а приготувавши докладно виборчу акцію, здобудете певно те, що виборча ординація дозволяє нам здобути.

— о —

Не тримайте долярів, інвестиційних позичок та цінних паперів.

Пересилайте їх в депозит до

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Гродзких 1.1. Тел. 292-15 і 200-15.

Охороните цінні папери перед крадіжкою, знищенням та доведетеся про виграшу згл. в речниці записують Вам відсотки.

Здоровий прояв.

IV. виказ.

Крім постійних місячних датків зложили даліше самостійно з нагоди Різдва Христового на коляду Рідної Школи (з золотих) отці ВП.: Кругок Р. Ш. Новосілки Опар. 5.41, родина Івана Бохна, Ярослав 25, Василь і Катерина Косан-дих 5, д-р П. Б. з К. 25, д-р Е. К. з К. 25, дир. Ан-тін Коваленко, Львів 4, Кругок Р. Ш. Добро-мірка 80, просвітяни — Карів 15, учні Педаго-гічного Ліцею (з нагоди іменин о. д-ра Василя Лабін) 10.50, Андрій Гбур, Гладимів 4, Церков-ний Хор, Колодні 22.50, кооператива „Світаю“, Лаврів 10, Кругок Р. Ш. Каміньє 3.70, гр.-кат. уряд парохіальний Підволочиська 8, кооперати-ва „Згода“ Коропівка 5, гр.-кат. уряд парохіаль-ний Тарнава 15.78, Григорій Нестерчук, Людн-

ківка 5, читальня „Просвіти“ Дмитровичі (Яро-слав) 10, Дрозд Іван, Захків біля Львова 5, Ана-толь Гуківський, Тернопіль 2, о. Іван Чолган, Іване Пусти 13.50, о. Володимир Гоцький, Коло-денко 35, Левко Чикаленко, Воломін біля Вар-шави 10, читальня „Просвіти“ Ляшки Кор. 7.70, Дмитро Жук, Павлова 2, Євгенія Слободня, Вар-шава 1.50, Северин Іванович, Варшава 2.50, Кру-жок Р. Ш. Турка н. Стр. (від учительства) 22.50, Кругок Р. Ш. Турка н. Стр. 9.50, адв. Т. Кокор-удз, Радимно 2, Журавчак Микола (коляда ма-лих колядачків) Східниця 3, Теодор Вибранець, Сокаль 2, кооп. „Відродження“ Баличі Подорож-ні 5, Кругок Р. Ш. Межигірці 16, Марія Козак-Дейнека, Войславичі 7.30, гр. кат. уряд парохі-альний, Милків 8.50, Кругок Р. Ш. Олешів 17.75, Український Кооперативний Банк Надвірня 15, Кокотський Петро, Коршилівка 16.65, Комарин-ський Микола, Кнісело 6, гр.-кат. уряд парохі-альний, Старе Місто 80.40, о. Іван Голыйда, Ви-слох Долішний (Лемківщина) 18.50, Церковне Братство Бернадівка 6.70, Кругок Р. Ш. Струсів 20, Народний Банк Буськ 15.

(Продовження буде).

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Субота, 19. січня 1889.

ЙОРДАНСЬКЕ ТОРНЕСТВО

відбулося у Львові вчора до полудня дуже ясна-во при сприятливій погоді. Впр. митрополит Силь-стер, оточений кришанями капітули й іншими священниками проводив повсякденний похід до-ла Ринку, освятив всю й благословив вірних. Ринк-був битком повний народу, але порядок панував не-звичайно добрий, як рідко котрого року. Спітали по-томці духовної семінарії.

ЕВРОПА В 1888 РОЦІ.

У статті під таким наголовком читасмо: „Підставою всього політичного руху в Європі представляється загально соціально-економічна бо-ротьба, а до неї прилучується недовірчість до-наш до себе, охота поширити або відіскати втра-чений вплив і потреба зберегти, що з того випливає. Росія мусіла діяти головно в трьох напрямках: віді-скати свій утрачений вплив і значіння в Європі, бо-ронити своїх інтересів на Балкані й закріпити свій вплив в Азії і ладитись там до рішальної бороть-би. В цих трьох напрямках не переставе вона діяти і далі, бо від цього залежить її будучина. Німеччи-на має головно на оці Францію, вона мусить її по-лювати і тому триматися також адалена від Росії. В цьому мають бути й помічні Австрія й Італія. Ав-стрія йде головно про атримання свого існування і тому вона мусить спиратися тільки на Німеччину. Ії воєна з Росією була би початком її кінця і такому союзіві протини не тільки німці, але й мадлярі і по-ляки, яких існування було б теж загрожено. Італія хоче вибороти собі панівне становище на Середзем-ному Морі і тому тримає з Німеччиною й Австрією. Франція хотіла би відібрати від Німеччини збройні провінції і відіскати свій давний вплив не тільки в Європі, але і в цілому світі, тому її інтереси ста-ють у оуперечности з інтересами Німеччини, Англі-й Італії.

ВОЄННА НАРАДА.

Відень, 19. січня. Вчора відбулася в цісарській палаті воєнна нарада під проводом цісаря.

ГРИПА? ?

ТАБЛЕТКИ
ASPIRIN

№ 1720
1-1

Всі ті, що влаштовують просфори, театральні вистави, концерти, забави та інші імпрези, не-хай пам'ятають, що місяць січень — це місяць Рідної Школи і тому весь дохід з таких імпрез пересилайте до Рідної Школи у Львові, вуз. Сикстуська 46.

ГІЛТОН КЛІВЕР.

Через негатив.

Рой замінив. Товариш Артур побив його аргументом, на який він не мав відповіді. То була правда, що вчора він той вирізок оглядав, і що він його приніс назад, і на це Рой міг би присягати. Але якби спитали його про подробиці того факту, то він не міг би вже дати рішучої відповіді. Він видобув свій портфель і перешукав у ньому всі закартки, перешукав ще раз окремо всі кишені і завів сварку з по-лаутачем Артура.

— Деж би, до чорта, вона поділася? — хвилювався Рой.

— Про це саме і я хочу довідатися, — від-казав Артур. — Та чи уявляєш ти собі, які на-слідки з цього? Ти будеш мусіти дати тій дів-чині премію!

Щастя, що людина не відчуває болю від другого удару, аки вона опам'ятається більше або менше від удару першого. Рой ще не ви-шов з першого зачудовання і не міг увійти в друге і з того вийшло, що він лишився на-длі задубілим.

Двадцять п'ять фунтів штерлінгів! Воно було б ніщо, якби стільки коштувало відня-лення майбутньої жінки, — але аидати таку суму якійсь першій жіншій особі тому, що вона має фірмову посвідку, цього Рой не міг пере-нести!

Врешті Рой трохи опам'ятався і заговорив: — Коли це не та дівчина, то й не належить-ся їй жінка премія.

— Але вона стверджує, що вона була в тій юрбі і на тому місці, а ми не маємо змоги їй до-казати, що біла пляма на світліні то не вона. Я вже підносив свої сумніви щодо тотожності особи, та вона каже, що то якийсь кривдіство з нашого боку і погрожує процесом.

Рой почував слабкість у ногах і сів. Йому хо-тілося покинути це місце, вернутися домів і по-чати на ново розшукки. Але той Артур намовив

4) Роя до того, щоби ще сам поглянув на того са-мовзянця у спідниці і Рой згодився.

При стодинку сиділа дівчина, закукурічена мов півень. Коли Рой переступив поріг, видало-ся йому, що з нього гаузують і що хтось умисне перебрал його дівчину в іншу одежу. Але зараз усікі сумніви розійшлися. То не була ніяка пе-ребрана дівчина. Його дівчина не мала на собі ані окулярів, ані старомодноі сукні, ані не мала ззаду підстриженого волосся. Він пробував від-гадати, як зробила б поліція при описі тої особи у своїх рапортах, де звичайно жінкам підхліб-ляють. Ця дівчина приваблива, або принаймен-ше непогана. Відчував, що в даному разі мо-глиб хіба написати, що вона не стара.

Рой глядів на неї білками своїх очей.

Артур звернувся до неї: „Ось привожу вам того пана...“

— Ах, так! Вачу вже! — сказала вона. — Всі ті ваші оголошення і обіцянки премії одна-кові. Річ у тім, щоб таку премію виплатити ко-мусь з вашої бранжі. Але кажу вам, що я була при тій пожежі і стояла на цьому місці і най-краще зробите, коли без вагань виплатите мені мою премію.

— Принаю, що ви формально маєте рацію, але тільки тому, що вирізок світліни десь загуби-вся, а самий негатив не існує. Однак з на-шого боку нема тут ніякого підступу і вас тут ніхто не знає.

Дівчина підвелася і рішучо заявила: — Ко-ли так, то я вже знаю, куди звернутись.

— Прошу вас ще трохи пождати. Я вже рі-шився виплатити вам премію.

Очіма він дав знак Роеві. Оба ввійшли до другої кімнати, і замикнули за собою двері.

— Гарний інтерес! — почав Рой. — Гарну ти придумав ідею! Геніальна ідея, якою можеш справді похвалитися! Скажи мені, дорогий, чи я буду обов'язаний платити кожній дівчині пре-мію, яка тут згодиться?

— Як довго не знайдеться світліна, обов'яз-ком твоїм буде платити

— А кілька таких дівчат, — на твою думку — може згодиться?

— Коли ця дівчина є досить хитра, то вона попросила нас усі свої товаришки і приятель-ки. Мабуть кожного дня будемо мусіти платити одну премію, доки не знайдеться світліна, якою ми могли б доказати неправду.

Рой закусив губи і злісно жвазав рукою на двері: „Туди вихід від тебе?“ — спитав.

— Туди — відповіла Артур здивовано.

— То прощай! — крикнув Рой і вийшов на вулицю.

Артур видобув мошонку з гривми і пішов запластити премію а Рой для опадности не був такішки, лише поїхав дешевим автобусом.

Але Рой не знав того, що тої днини їхала до-їздом Іриса до Лондону, таксамо закурена в він, лише не з тої самої причини. І такі бачки того дня у місті з тим мужчиною і з того поче-лася ціла хапелка.

Аж тут знов хтось телефонує до Роя і клубу.

— Гальо! То ти Артуре? А скільки там дів-чат згодилось вже по премію?

— Тобі ще жарту в голові і ти починаєш хепкувати собі з мене! Тобі й не в голові нія протрачений час і надісована репутація. Я хо-тія довідатися від тебе, чи ти вже найшов ту світліну чи ні?

— Як я міг її найти, коли її у мене нема!

— А деж вона?

— П забрав той твій клопчисько.

— Ох, не плати дурниць! А пригадай собі щось другого. Що сталося з тою клішою, що ти її збив? Де ти дів що клішу?

— Я її викинув на смітник.

— Може б ти відшукав того, що зрозко-в магистраті вивіз сміття і купиш собі у нього дозвіл перешукати всі смітникові скрині?

Рой повісив слухавку, бо справа вже став безглуздою.

(Далі буде)

українців, коли українці напиками — дотримували умови. У всіх 4-ох українських округах було ведене зацікавлення виборами, хоч на Мразинці знайшлися одиниці, які на українських картках счеркали українського кандидата та вписували одного вертача, кандидата ОЗН.

В 6. окрузі в Бориславі кандидувала з української листи (однак лише для форми) інж. Катницький, ніби українець, ніби поляк, який видрукував 1.000 карток з трьома жидівськи-

ми кандидатами і своєю особою на 4-ому місці та порожкидав поміж жидами. Однак ані одного сина Ізраїля не зловив на свою вудку. Подібно поступив також п. Островський, брат львівського президента міста.

Наука з бориславських виборів для інших міст така: Йдуть до виборів лише самостійно і солідарно, а приготувавши докладно виборчу акцію, здобудете певно те, що виборча організація дозволяє нам здобути.

— 0 —

Не тримайте безужиточно дома **доларів, інвестиційних позичок та цінних паперів.**

Пересилайте їх в депозит до

ПРОМ-БАНКУ

Львів, ул. Гродзких 1,1. Тел. 292-15 і 200-15.

Охороняйте цінні папери перед крадіжкою, знищенням та довідкається про виграшу аґл. в речинці заінкасувати Вам відсотки.

Здоровий прояв.

IV. виказ.

Крім постійних місячних датків зложан даліше самочинно з нагоди Різдва Христового на коляду Рідної Школи (в золотик) отці ВП: Кружок Р. Ш. Новосілки Опар. 5.41, родина Івана Бохна, Ярослав 25, Василь і Катерина Косаняк 5, д-р П. Б. з К. 25, д-р Е. К. з К. 25, дир. Антін Ковалівський, Львів 4, Кружок Р. Ш. Добромирка 80, просвітяни — Карів 15, учні Педагогічного Ліцею (з нагоди іменини о. д-ра Василя Лави) 10.50, Андрій Гбур, Гладивів 4, Церковний Хор, Колодні 22.50, кооператива „Світло“, Лаврів 10, Кружок Р. Ш. Камінне 3.70, гр.-кат. уряд парохіальний Підволочиська 8, кооператива „Згода“ Королівка 5, гр.-кат. уряд парохіальний Тарнава 15.78, Григорій Нестерчук, Людвигівка 5, читальня „Просвіти“ Дмитровичі (Ярослав) 10, Дрозд Іван, Зашків біля Львова 5, Анатоль Гунківський, Тернопіль 2, о. Іван Чолган, Іване Пусте 13.50, о. Володимир Гоцький, Колоденко 35, Левко Чикаленко, Воломін біля Варшави 10, читальня „Просвіти“ Ляшки Кор. 7.70, Дмитро Жук, Павлова 2, Євгенія Слободян, Варшава 1.50, Северин Іванович, Варшава 2.50, Кружок Р. Ш. Турка н. Стр. (від учительства) 22.50, Кружок Р. Ш. Турка н. Стр. 9.50, адв. Т. Кокорудз, Радимно 2, Журавчик Микола (коляда малих колядників) Східниця 3, Теодор Вибранець, Сокаль 2, кооп. „Відродження“ Балічі Подорожні 5, Кружок Р. Ш. Межигірці 16, Марія Козак-Дейнека, Войславичі 7.30, гр.-кат. уряд парохіальний, Милків 8.50, Кружок Р. Ш. Олешів 17.75, Український Кооперативний Банк Надвірна 15, Кокоцький Петро, Коршилівка 16.65, Комаринський Микола, Кнісело 6, гр.-кат. уряд парохіальний, Старе Місто 80.40, о. Іван Голойда, Вислок Долішній (Лемківщина) 18.50, Церковне Братство Бернадівка 6.70, Кружок Р. Ш. Струсів 20, Народний Банк Буськ 15.

(Продовження буде).

Всі ті, що влаштовують просфори, театральні вистави, концерти, забави та інші імпрези, нехай пам'ятають, що місяць січень — це місяць Рідної Школи і тому весь дохід з таких імпрез пересилайте до Рідної Школи у Львові, вул. Сикстуська 46.

ГІЛЬТОН КЛІВЕР.

Через негатив.

Рой замінив. Товариш Артур побив його аргументом, на який він не мав відповіді. То була правда, що вчора він той вирізок оглядав, і що він його приніс назад, і на це Рой міг би присягати. Але якби спитали його про подробиці того факту, то він не міг би вже дати рішучої відповіді. Він видобув свій портфель і перешукав у ньому всі закартки, перешукав ще раз окремо всі кишені і завіз сварку з позачаєм Артура.

— Деж би, до чорта, вона поділася? — хвилювався Рой.

— Про це саме і я хочу довідатися, — відказав Артур. — Та чи уявляєш ти собі, які наслідки з цього? Ти будеш мусіти дати тій дівчині премію!

Щастя, що людина не відчуває болю від другого удару, поки вона опам'ятається більше або менше від удару першого. Рой ще не вийшов з першого зачудовання і не міг увійти в друге і з того вийшло, що він лишився надзвичайно задубілим.

Двадцять п'ять фунтів стерлінгів! Воно було б ніщо, якби стільки коштувало віднайдення майбутньої жінки, — але видати таку суму якійсь першій ланці особі тому, що вона має фірмову посвідку, цього Рой не міг перенести!

Врешті Рой трохи опам'ятався і заговорив: — Коли це не та дівчина, то їй не належить ніякої премії.

— Але вона стверджує, що вона була в тій юрбі і на тому місці, а ми не маємо змоги їй довести, що біла пляма на світліні то не вона. Я вже відносив свої сумніви щодо тотожності особи, та вона каже, що то якийсь кривісний з нашого боку і погрожує процесом.

Рой почував слабкість у ногах і сів. Йому хотілося покинути це місце, вернутися додому і похити на ново розумки. Але той Артур намовив

Роя до того, щоби ще сам поглянув на того самозванця у спідниці і Рой згодився.

При столику сиділа дівчина, закукурічена мов півень. Коли Рой переступив поріг, видалося йому, що з нього глузують і що хтось умисне перебрив його дівчину в іншу одежу. Але зараз усія сумнів розійшлася. То не була ніяка перебрана дівчина. Його дівчина не мала на собі ані окулярів, ані старомодною сукні, ані не мала азадку підстриженого волосся. Він пробував відгадати, як зробила б поліція при описі тої особи у своїх рапортах, де звичайно жінкам підхлібляють. Ця дівчина приваблювала, або принайменше непогана. Відчував, що в даному разі могли б хіба написати, що вона не стара.

Рой глядів на неї білками своїх очей. Артур звернувся до неї: „Ось приводжу вам того пана.“

— Ах, так! Бачу вже! — сказала вона. — Всі ті ваші оголошення і обіцянки премії однакові. Річ у тім, щоб таку премію виплатити комусь з вашої бранжі. Але кажу вам, що я була при тій пожежі і стояла на цьому місці і найкраще зробите, коли без вагань виплатите мені мою премію.

— Признаю, що ви формально маєте рацію, але тільки тому, що вирізок світліни десь загубився, а самий негатив не існує. Однак з нашого боку нема тут ніякого підступу і вас тут ніхто не знає.

Дівчина підвелася і рішучо заявила: — Коли так, то я вже знаю, куди звернутись.

— Прошу вас ще трохи пождати. Я вже рішився виплатити вам премію.

Очіма він дав знак Роеві. Оба вийшли до другої кімнати, і замкнули за собою двері.

— Гарний інтерес! — почав Рой. — Гарну ти придумав ідею! Геніальна ідея, якою можеш справді похвалитися! Скажи мені, дорогий, чи я буду зобов'язаний платити кожній дівчині премію, яка тут зголосить?

— Як довго не знайдеться світліни, обов'язком твоїм буде платити

Що писало „Діло“ 50 років тому.

Субота, 19. січня 1909.

ЙОРДАНСЬКЕ ТОРЖЕСТВО

відбулося у Львові вчора до полудня дуже велике при сприятливій погоді. Впр. митрополит Сильвестер, оточений крилошанами капітули й іншими священниками проводив поважному походу до Ринку, освятив воду й благословив вірних. Ринку був битком повний народу, але порядок панував звичайно добрий, як рідко котрого року. Співали тамці духовної семінарії.

ЄВРОПА В 1888 РОЦІ.

У статті під таким наголовком читасмо: „Підставою всього політичного руху в Європі представляється загальною соціально-економічною боротьбою, а до неї прилучається недовірливість держав до себе, охота поширити або віданкати вплив і потреба зброї, що з того випливає. Росія мусіла діяти головним чином в трьох напрямках: віданкати свій утрачений вплив і значіння в Європі, вронити своїх інтересів на Балкані й закріплити свій значіння в Азії і ладитись там до рішальної боротьби. В цих трьох напрямках не перестане вона діяти і далі, бо від цього залежить її будучина. Німеччина має головним чином оці Францію, вона мусить її полювати і тому триматись такою здалена від Росії. В цьому мають бути її помічниця Австрія й Італія. Австрія йде головним чином про стримання свого існування і тому вона мусить спиратись тільки на Німеччину. Із союз з Росією був би початком її кінця і такому союзі протизни не тільки німці, але й мадри і поляки, яких існування було б теж загрожене. Італія хоче вибороти собі панівне становище на Середземному Морі і тому тримає з Німеччиною й Австрією. Франція хотіла би відібрати від Німеччини зброю провінцій і віданкати свій давний вплив не тільки в Європі, але і в цілому світі, тому її інтереси стоять у суперечності з інтересами Німеччини, Англії й Італії.“

ВОЄННА НАРАДА.

Відень, 19. січня. Вчора відбулася в цісарській палаті воєнна нарада під проводом цісаря.

ГРИПА? ?**ТАБЛЕТКИ ASPIRIN**

— А кілька таких дівчат, — на твою думку — може зголоситися?

— Коли ця дівчина є досить хитра, то вона попросила нас усіх своїх товаришків і приятельки. Мабуть кожного дня будемо мусіти платити одну премію, доки не найдеється світліни, якщо ми могли б довести неправду.

Рой закусив губи і залісно жваво рукою на двері: „Туди вихід від тебе?“ — спитав.

— Туди — відповів Артур здиговоно.

— То прощай! — крикнув Рой і вилетів на вулицю.

Артур видобув кишеньку з грішми і міг заплатити премію а Рой для ошадности не брав таксіви, лише поїхав дешевим автобусом.

Але Рой не знав того, що тої дини їхав до Іздом Ірса до Лондону, таксамо закуривши він, лише не з тої самої причини. П такий бачий того дня у місті з тим мужчиною і з того вийшла ціла халена.

Аж тут знов хтось телефонує до Роя і каже:

— Гальо! То ти Артуре? А скільки ти дивчат аголосилося вже по премію?

— Тобі ще жарту в голові і ти починаєш кепкувати собі з мене! Тобі й не в голові ніякого протрачений час і надісована репутація. Я хотів довідатися від тебе, чи ти вже найшов те світліну чи ні?

— Як я міг її знайти, коли її у мене нема!

— А деж вона?

— П забрав той твій хлопчисько.

— Ох, не плети дурниць! А пригадай собі щось другого. Що сталося з тою халеною, де ти її бачив? Де ти дів до кайшу?

— Я її виникнув на смітинку.

— Може б ти відшукав того, що прокину у магістраті вніла сміття і кинула собі в очі?

Рой повівся слухальне, бо справді вже довго безглуздою

(Далі буде)

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Нормалізація і стандартизація в промислі, торгівлі і рільництві.

Повоєнне світове господарство в порівнянні з передвоєнним цілком змінилося. Воно ввело нові поняття давніше нам неznані, примусило промисел, торгівлю й рільництво перейти на нові шляхи, посприяти новими засобами в продукції і в продажі своїх виробів. Сьогодні кожний промисловець, купець, навіть рільник мусить свою працю прикладати до виног, що їх висуває світовий ринок, інакше він залишиться позаду, тратить свій труд, вложений у продукування свого товару чи продукту.

Але не тільки промисловець, купець, чи рільник повинен зазнати змін із тими вимогами світового ринку. Ця справа важна і для пересічного громадянина, бо він саме є споживачем, для якого працює промисел і рільництво.

Основними поняттями й вимогами сьогочасного світового ринку є нормалізація та стандартизація товарів, що приходять на ринок у фабричному або півфабричному стані. Приглянемося, що треба розуміти під цими поняттями.

Розвиток промислу цілого світу спричинив велику різноманітність тих самих, чи таких самих товарів. Щоб запобігти цілком непотрібній сорокатості товарів і промислових продуктів, почали заводити єдиність тих товарів, починаючи в поодиноких державах т. зв. нормалізаційні комітети. Сьогодні в світі є 26 таких комітетів у всіх державах, що стоять на відповідному ступні культури. До ряду тих держав належить теж Польща, де в р. 1926. повстав Польський Нормалізаційний Комітет, що співпрацює з надрядною світовою інституцією того роду, якою є Міжнародний Нормалізаційний Комітет у Базелі.

Які цілі має нормалізація? Нормалізація має на цілі уніфікувати прикмети товарів для цілого промислу і торкається сирівців, готових продуктів, а саме визначає їх прикмети, виміри, форми, знакування, ступінь докладності, виконання, методи досліджування, справджування готового продукту, навіть знаряддя, яким виробляється товар. Нормалізація уніфікує теж умови доставки і відбору, навіть способи переходу, пакування, родів товарів і т. д.

Вислідом тієї зорганізованої праці є зменшення різноманітних категорій товарів, улепшення масової продукції, усунення марнотратності в промислі, обниження коштів продукції і продуктів з одної сторони, з другої — улепшення виміри товарів не лише між провінціями, але й державами, даючи консументам нагоду забувати такі самі роди товару. Вару тієї праці вже оцінили поодинокі держави і стараються ввести в себе обов'язкові норми продукції товарів.

Польський Нормалізаційний Комітет складається з яких 500 співробітників, серед яких працюють професори вищих шкіл, директори найбільших промислових заведень і кондєрнів, торгівні відомі комісії, у склад яких знову входять представники влади, торгівлі і т. д.

Проект нормалізації якогось товару або промислового продукту, коли опрацювала його відповідна комісія, оголошують в органі ПНК (Відомості ПНК) на якийсь час, потім впроваджують згодошені інтересованими сторонами поправки і врешті проголошують вже як остаточну норму. В той спосіб опрацювані норми пристосовують до продукційних, торговельних і господарських умов. Ті норми дають гарантію ретельності товару чи продукту, що врештю можна справдити на підставі рівночасно опрацьованих метод дослідів.

Праця ПНК є трудна, вона надбудує багато перепон, але поволі поширюється, а висліди її приймають і в промислі і в торгівлі. Нині ще більшість громадян, навіть купців нічого не чула про нормалізацію. Але важливішим є факт, що фабрики не все шанують обов'язкові норми. Але такий стан не може довго тривати, скорше чи пізніше настане повна нормалізація в продукції і в товарах.

Нормалізація обіймає всі промислові товари. Всі товари та продукти упорядковані і покладають до життя комісії й підкомісії, які мають завдання ввести відповідні норми для кожного з продуктів. Частина тої праці вже виконано, решту опрацьовують. Тепер ПНК має

щось 60 комісій, підкомісій і секцій, які мають тісний зв'язок із товарознавством.

Згадаємо б для прикладу, напр. знормалізований формат канцелярського паперу, знормалізовані шкільні зшитки, знормалізовану величину цегли, знормалізований поділ заліза, бляхи і т. д.

Не будемо тут вичислювати всіх нормалізаційних комісій, згадаємо тільки деякі, як: папірничі, керамічні, цементу, товщів, сталі, міді, мюсяжу, шкіри, перетворів з нафти, сортментів вугілля, тканин, посудин, м'ясу, меблів і т. д. Все те належить вже до товарознавства, якого вчать у купецьких гімназіях і там докладніше все те обговорюють.

Поза нормами ПНК ще дуже дбайливо опрацьовані урядові норми (ГНУ), військові (НВ), які зрештою здебільша покриваються з нормами Нормалізаційного Комітету. Врешті треба ще згадати про нормалізаційні приписи військової інтендантури та залізничні норми.

Як уже вище згадано, ту доцільну працю ведуть у всіх державах з великим накладом праці та коштів. Вона врешті доведе до знормалізування всіх товарів на світовому ринку, і ті норми будуть обов'язувати всіх продуцентів, купців, навіть консументів.

Поза промисловими продуктами маємо в торгівлі теж продукти рільничого походження, до яких нормалізація не торкається. Устійнити якісь єдині прикмети для рільничих продуктів неможливе, бо різна продукція відбувається в дуже різноманітних умовах і залежить від вищої сили, а саме від умови кліматичних, ґрунту, географічного положення, ботанічних відмін, раси, віку і стану здоров'я, врешті і від висоти рільної культури.

Звідтіля маємо далекі різниці і неоднорідність під оглядом хемічного складу та ужиткової вартості рільних продуктів. Усе-ж показалося, що в деяких випадках при дуже старанній добірці тих продуктів і при устійненні їх прикмет, характеристичних для якоїсь сорти, при устійненні деяких умов, яким продукт мусить відповідати, рільні продукти можна також водноустиїнити і піднести в той спосіб їх вартість.

На цьому власне полягає стандартизація. Метою стандартизації є:

1) усунути локальні означування і ґатункування, а ввести на їх місце єдині засади означування і ґатункування для цілої держави.

2) докладно з'ясувати і загострити засади означування і ґатункування продукту, щоб у той спосіб уникнути додаткового порядкування, сортування, при чому дуже часто затираються сліди походження продукту.

3) устійнити контролю над продуктами, щоб у той спосіб запевнити заграничному відборцеві стандартизований товар, передбачений прийнятими загально приписами та охоронити його перед надужиттям у торгівлі на підставі устійнених ґатунків продукту.

З практики треба тут сказати, що стандартизація обіймає продукти рільного походження, призначені на експорт, отже: ячмінь, масло, бекони, смалець і ін. Стандартизацію можна вважати рівнозначною з нормалізацією з тою різницею, що нормалізація торкається промислових продуктів, а стандартизація виключно рільних експортних, при чому не лише накладає деякі норми ґатункування, але також змушує продуцента ті приписи точно зберігати, переводячи стислу контролю при продукції і при вивозі.

Стандартизація посприює винесенню митом, а саме вона за точно стандартизовані продукти звертає митові ставки і в той спосіб виховує продуцентів. Стандартові приписи на перший погляд утруднюють і обмежують заграничну торгівлю, бо збільшують кошти приготування товару до продажу через ґатункування, досліджування й опакування. Але побільшення коштів продукції тут не грає ніякої ролі, бо продуцент дістає вищу ціну за стандартизований продукт, бо він має більший попит і більшу ціну, тоді, як нестандартний товар має малий попит і звичайно низьку ціну.

Впровадити ті приписи треба конче, бо величезна конкуренція на світових ринках

спричинила, що заграничний консумент шораз більше вибагливий. Стандартизація має величезне господарське значіння і є великим кроком вперед у нашій господарській житті і в заграничній торгівлі. Але поза чисто господарською і торговельною сторінкою має вона багато інших додатних сторін. Вона передовсім підносить рільну культуру, бо лише культурне рільне господарство може випродувати продукт, який може числитися на експорт.

Це знаємо найкраще на прикладі нашого масла і яєць, які в заграничній торгівлі займають одні з перших місць.

Стандартизація не обов'язує продуктів, що йдуть на внутрішній ринок, але й тут відчуваємо її вплив. Наш консумент поволі стає вибагливим, вимагає товару доброго, гарно виробленого і відповідно опакowanego.

Все це повинні мати на увазі наші продуценти, а в першу чергу повинні познайомитися з нормалізаційними і стандартними приписами також наші купці і промисловці. Іч.

Положення світового господарства

В ОСВІТЛЕННІ НІМЕЦЬКОГО ІНСТИТУТУ ДЛЯ ДОСЛІДІВ КОН'ЮНКТУРИ.

В найновішому звітному господарських дослідів І. Д. Д. К. у Берліні виходило ось-такі наслідки господарської ситуації в світі.

У квітні, які потерпіли від господарських потрясень у світі за останнього півтора року, розвиток кон'юнктури знову значно покращився. Щонайменше спостережимо майже єдиний упадок виробництва і застосування та закінчувано наслідну оберненість у господарському діянні. В цілій низці держав, особливо у Веа, Британії, Канаді і в менших європейських промислових державах, виробництво і застосування майже знову зросло.

Авторитативним державам, отже передусім Німеччині, Японії, Італії і може ще кільком малим державам, — напр. Польщі, — чужою є проблема надпродукції, а якою борються ліберальні держави. Їх головна турбота міститься радше в тому, як можна оповісти завдання, що їх ставить державна влада господарству, економічними засобами, які стоять до їх розпорядженості. Зростаючи в авторитативних державах потреба вищою може тільки в такій мірі бути корисна для решти світу, в якій ця решта світу зможе бути відбором товарів і услуг авторитативних держав. Але не є переборщенням ствердження, що розбудова господарства в авторитативних державах уже сьогодні в більшій чи меншій мірі тягне за собою розвиток кон'юнктури в інших європейських державах.

„Вільне“ світове господарство є під повним впливом економічної кризи (звичайно) у За. Д. П. Америки. Криза — інвестиційна діяльність тільки неміло йшла слідом за кризою кон'юнктури. Крім За. Д. П. А. в Англії розростаються і в усіх інших державах, що належать до „ліберально-господарських кола“ видатки на збройня, так що наразі треба рахуватися зі зростаючим впливом зброєння на хід кон'юнктури. Це треба так розуміти, що навіть у державах, що копівити-гально-політично схильні до пасивності, потоса поволі у факті зброєння протидіає проти широкого поширення інвестиційного змучення, яке властиве кризі вільного господарства. Франція врешті розвинула мало за-торговує зброю; коли цей край — не вважаючи на те — зтримав немов би у тривалій депресії, то причиною цього депресії майже виключно у внутрішньо-господарських труднощах, які від років не дають Франції данинати себе до вразного. Навіть якщо і адарось франц. урядом осигнати його кредитово-політичні цілі, то і тоді чергова окладення приватної інвестиційної діяльності в ніякому разі не буде б триває.

„Т-ВО РОЗВОЮ ЗЕМ ВОСХОДНІХ“ ПРО ПОТРЕБУ ІНВЕСТИЦІЙ В ГАЛИЧИНІ, ВОЛИНІ, НА ПОЛІССІ І ВІДЕНЦІНІ.

На засіданні „Т-ва Розвою Зем Воходніх“ 16. п. м. виступив промову марш. Пристор. Він отворив, — як звичайно польська преса, — що історія нещодавно обійнялась з новими землями. Схід Польщі — то біда, низька культура, дешевий дефіцитний продаж. Зайдеція великі різниці зі захолом Польщі. Цей стан авторитативні труднощі, які поглиблює ще й законодавство, переставити задержання, утрудняючи оборотність держави та обидання („демошан“).

Східні землі домагаються передусім інвестицій в будові залізних, битих і водних шляхів та меліорацій. Ця скія сприяють реттовності алязованих грошей, а грін спричинять більші потреби, затурих населення на місці, збільшать спожиття, зменшать безробіття, підвищать культуру життя і ділатиме додатньо на пені-ку населення, зв'язуючи його з державою.

Після цієї промови голова Бечкович представив інвестиційні постулати Вишевицки, відмаршал По-доський — Полісся, презес Крижиняновський — Волині і презес Жибоський — Східної Галичини.

ЕКОНОМІЧНИЙ ОГЛЯД.

Нормалізація і стандартизація в промислі, торгівлі і рільництві

Повоєнне світове господарство в порівнянні з передвоєнним цілком змінилося. Воно ввело поняття давніше нам незнані, примусило промисел, торгівлю й рільництво перейти на нові шляхи, послуговуватися новими засобами в продукції і в продажі своїх виробів. Сьогодні кожний промисловець, купець, навіть рільник мусить свою працю прикладати до вимог, що їх висуває світовий ринок, інакше він залишиться позаду, тратить свій труд, вложений у продукування свого товару чи продукту.

Але не тільки промисловець, купець, чи рільник повинен зазнайомитися із тими вимогами світового ринку. Ця справа важна і для пересічного громадянина, бо він саме є споживачем, для якого працює промисел і рільництво.

Основними поняттями й вимогами сьогочасного світового ринку є нормалізація та стандартизація товарів, що приходять на ринок у фабричному або півфабричному стані. Приглянемося, що треба розуміти під цими поняттями.

Розвиток промислу цілого світу спричинив велику різноманітність тих самих, чи таких самих товарів. Щоб запобігти цілком непотрібній сорокатості товарів і промислових продуктів, почали заводити одноцілість тих товарів, починаючи в поодиноких державах т. зв. нормалізаційні комітети. Сьогодні в світі є 26 таких комітетів у всіх державах, що стоять на відповідному ступні культури. До ряду тих держав належить теж Польща, де в р. 1926. повстав Польський Нормалізаційний Комітет, що співпрацює з надзвичайною світовою інституцією того роду, якою є Міжнародний Нормалізаційний Комітет у Базелі.

Які цілі має нормалізація? Нормалізація має на цілі уодностайнити прикмети товарів для цілого промислу і торкається сирівців, готових продуктів, а саме визначає їх прикмети, виміри, форми, знакування, ступінь докладності, виконання, методи досліджування, справджування готового продукту, навіть знаряддя, яким вироблюється товар. Нормалізація уодностайнює теж умови доставки і відбору, навіть способи переходу, пакування, родів товарів і т. д.

Вислідом тієї зорганізованої праці є зменшення різноманітних категорій товарів, уелкшення масової продукції, усунення марнотратності в промислі, обниження коштів продукції і продуктів з одної сторони, з другої — уелкшення виміри товарів не лише між провінціями, але й державами, даючи консументам нагоду хабувати такі самі роди товару. Вагу тієї праці вже оцінили поодинокі держави і стараються ввести у себе обовязкові норми продукції товарів.

Польський Нормалізаційний Комітет складається з яких 500 співробітників, серед яких працюють професори вищих шкіл, директори більших промислових заведень і концернів, творючи відповідні комісії, у склад яких знову входять представники влади, торгівлі і т. д.

Проект нормалізації якогось товару або промислового продукту, коли опрацювала його відповідна комісія, оголошують в органі ПНК (Вяломосьці ПНК) на якийсь час, потім впроваджують згодошені інтересованими сторонами поправки і врешті проголошують вже як остаточну норму. В той спосіб опрацювані норми пристосовують до продукційних, торговельних і господарських умов. Ті норми дають гарантію ретельності товару чи продукту, що арештою можна справдити на підставі рівночасно опрацьованих метод дослідів.

Праця ПНК є трудна, вона надибує багато перепон, але поволі поширюється, а вислід її приймають і в промислі і в торгівлі. Нині ще більшість громадян, навіть купців нічого не чує про нормалізацію. Але важнішим є факт, що фабрики не все шанують обовязкові норми. Але такий стан не може довго тривати, скорше чи пізніше настане повна нормалізація в продукції і в товарах.

Нормалізація обіймає всі промислові товари. Всі товари та продукти упорядковані і покликано до життя комісії й підкомісії, які мають завдання ввести відповідні норми для кожного з продуктів. Частину тої праці вже виконано, решту опрацьовують. Тепер ПНК має

щось 60 комісій, підкомісій і секцій, які мають тісний звязок із товарознавством.

Згадати б для прикладу, напр. знормалізований формат канцелярського паперу, знормалізовані шкільні зошити, знормалізовану величину цегли, знормалізований поділ заліза, бляхи і т. д.

Не будемо тут вичислювати всіх нормалізаційних комісій, згадаємо тільки деякі, як: папірничі, керамічні, цементу, товщів, сталі, міді, мосажу, шкіри, перетворів з нафти, сортментів вугілля, тканин, посудин, м'ясу, меблів і т. д. Все те належить вже до товарознавства, якого вчать у купецьких гімназіях і там докладніше все те обговорюють.

Поза нормами ПНК ще дуже дбайливо опрацьовані урядові норми (ПНУ), військові (НВ), які зрештою здебільша покриваються з нормами Нормалізаційного Комітету. Врешті треба ще згадати про нормалізаційні приписи військової інтендантури та залізничні норми.

Як уже вище згадано, ту доцільну працю ведуть у всіх державах з великим накладом праці та коштів. Вона врешті доведе до знормалізування всіх товарів на світовому ринку, і ті норми будуть обовязувати всіх продуцентів, купців, навіть консументів.

Поза промисловими продуктами маємо в торгівлі теж продукти рільничого походження, до яких нормалізація не торкається. Устійнити якісь одностайні прикмети для рільничих продуктів неможливе, бо різна продукція відбувається в дуже різноманітних умовах і залежить від вищої сили, а саме від умови кліматичних, ґрунту, географічного положення, ботаничних відмін, раси, віку і стану здоров'я, врешті і від висоти рілної культури.

Звідтіля маємо далекі різниці і неоднорідність під оглядом хемічного складу та ужиткової вартості рільних продуктів. Усе-ж показалося, що в деяких випадках при дуже показанні доброті тих продуктів і при устійненні їх прикмет, характеристичних для якоїсь сорти, при устійненні деяких умов, яким продукт мусить відповідати, рілні продукти можна також водностайнити і піднести в той спосіб їх вартість.

На цьому власне полягає стандартизація. Метою стандартизації є:

1) усунути локальні означування і гатункування, а ввести на їх місце одностайні засади означування і гатункування для цілої держави,

2) докладно з'ясувати і загострити засади означування і гатункування продукту, щоб у той спосіб уникнути додаткового порядкування, сортування, при чому дуже часто затираються сліди походження продукту,

3) устійнити контролю над продуктами, щоб у той спосіб запевнити заграничному виборцеві стандартизований товар, передбачений прийнятими загальною приписами та охоронити його перед надужиттям у торгівлі на підставі устійнених гатунків продукту.

З практики треба тут сказати, що стандартизація обіймає продукти рілного походження, призначені на експорт, отже: ялля, масло, бекони, смалець і ін. Стандартизацію можна вважати рівнорядною з нормалізацією з тою різницею, що нормалізація торкається промислових продуктів, а стандартизація виключно рілних експортних, при чому не лише накладає деякі норми гатункування, але також змушує продуцента ті приписи точно зберігати, переводячи стислу контролю при продукції і при вивозі.

Стандартизація послуговується вивозовим митом, а саме вона за точно стандартизовані продукти звертає митові ставки і в той спосіб виховує продуцентів. Стандартові приписи на перший погляд утруднюють і обмежують заграничну торгівлю, бо збільшують кошти приготування товару до продажу через гатункування, досліджування й опакування. Але побільшення коштів продукції тут не грає ніякої ролі, бо продуцент дістає вищу ціну за стандартизований продукт, бо він має більший попит і більшу ціну, тоді, як нестандартний товар має малий попит і значаю низьку ціну.

Впровадити ті приписи треба конче, бо величезна конкуренція на світових онках

спричинила, що заграничний консумент шораз більше вибагливий. Стандартизація має величезне господарське значіння і є великим кроком вперед у нашій господарській житті і в заграничній торгівлі. Але поза чисто господарською і торговельною сторінкою має вона багато інших додатних сторін. Вона передовсім підносить рілну культуру, бо лише культурне рілне господарство може випродукувати продукт, який може числитися на експорт.

Це знаємо найкраще на прикладі нашого масла і яєць, які в заграничній торгівлі займають одно з перших місць.

Стандартизація не обовязує продуктів, що йдуть на внутрішній ринок, але й тут відчуваємо її вплив. Наш консумент поволі стає вибагливий, вимагає товару доброго, гарно виробленого і відповідно опакowanego.

Все це повинні мати на увазі наші продуценти, а в першу чергу повинні познайомитися з нормалізаційними і стандартними приписами також наші купці і промисловці. І ч.

Положення світового господарства

В ОСВІТЛЕННІ НІМЕЦЬКОГО ІНСТИТУТУ ДЛЯ ДОСЛІДІВ КОН'ЮНКТУРИ.

В найновішому звітному господарському дослідженні Д. Д. К. у Берліні наведено ось-такі наслідки господарської ситуації в світі.

У краях, які потерпіли від господарських потрясень у світі за останнього п'ятидесяти років, розвиток кон'юнктури знову значно покращав. Шонайменше спільно майже всім укладом виробництва і zatrudнення та зліквідовано надмірну обережність у господарському діянні. В цілій атмі держав, особливо у Вел. Британії, Канаді і в менших європейських промислових державах, виробництво і zatrudнення навіть знову зросло.

Авторитативним державам, отже передусім Німеччині, Японії, Італії і може ще кільком малим державам, — напр. Польщі, — чужою є проблема надпородуції, а якою борються ліберальні держави. Їх головна турбота міотиться рідше в тому, як можна сповнити зазавання, що їх ставлять державна влада господарству, економічними засобами, які стоять до їх розпорядимості. Зростаюча в авторитативних державах потреба внової може тільки в такій мірі бути покращана для решти світу, а який ця решта світу зможе бути виборцем товарів і услуг авторитативних держав. Але не є переборщеним ствердження, що розбудова господарства в авторитативних державах уже сьогодні в більшій чи меншій мірі тягне за собою розвиток кон'юнктури в інших європейських державах.

„Вільне“ світове господарство є під повним впливом економічної гесон (звичини) у Зл. Д. П. Америки. Промисел — інвестиційна діяльність тільки неміло йшла слідом завичини кон'юнктури. Крім Зл. Д. П. А. й Англії розростаються і в усіх інших державах, що належать до „ліберально-господарських кол“ звичини за зброєння, так що навагал треба рахуватися зі зростаючим впливом зброєння на хід кон'юнктури. Це треба так розуміти, що навіть у державах, що кон'юнктурально-політично схильються до пасивності, готова позорати у факті зброєння протинага проти широкого поширеного інвестиційного змучування, яке впливає прирватне господарство. Франція арешті розвирно мало зторкнулася зброєю; колиж цей край — не вважаючи на те — витримав немов би у тривалій депресії, то причина цього лежить майже виключно у внутрішньо-господарських труднощах, які від років не дають Франції дикнути себе до кращого. Навіть якщо і арештою франц. урядові освітнуха його кредитно-політичні цілі, то й тоді чергове озмищення приватної інвестиційної діяльності в ніякому разі не було б тривале.

„Т-ВО РОЗВОЮ ЗЕМ ВОХОДНІХ“ ПРО ПОТРЕБУ ІНВЕСТИЦІЙ В ГАЛИЧИНІ, ВОЛИНІ, НА ПОЛІССЬЮ І ВИЛЕНЩИНІ.

На засіданні „Т-ва Розвою Зем Воходніх“ 16. л. м. зголосив промову марш. Пристор. Він стверджує, — як подіє польська преса, — що історія неодавнього обліплася з новими землями. Схід Польщі — то біда, низька культура, дешевий дефіцитний продаж. Згадаймо великі різниці зі заходом Польщі. Цей стан створює труднощі, які поглиблює ще й законодавство, нерівності зарплати, утруднення оборонності держави та обсягання („заспокоєні“).

Східні землі домагаються передусім інвестицій з будови залізниц, бент і водних шляхів та магістралей. Ця акція створить ретивність злочинних грошей, а припн спричинить більші потреби, zatrudняє населення на місці, збільшить спожиття, зменшить безробіття, піднесе культуру життя і ділатиме додатньо на психіку населення, звязуючи його з державою.

Після цієї промови виступав Бенкович, віце-маршал Подольський — Полісся, преезс Кржижановський — Волинь і ціол Жибовський — Східна Галичина.

Сторінка без політики.

„Бог“, що грабує своїх прихильників.

Чимало писали ми вже про різних модерних „пророків“, що голосять спасення світу і при тому оглядаються, чи число вісавців нової віри відомітно збільшується та чи одночасно зі збільшенням прихильників збільшується теж і прихід із „добровільних“ жертв. Рекорд різних пророків та навіть одного „бога“ поставила як завжди Америка. Ми вже писали про американського чорного бога, за яким шаліють мурини та який чимало клопоту приносить американському уряду.

Та виявляється, що не тільки Америка має монополію на різних пророків, апроповідників, сенсатів і до них подібних різного роду обманців. Сирія, про яку тепер так багато пишуть часописи світа у зв'язку з тим, що вона намагаться ссунути французький протекторат, позанидувала американцям їх бога і собі випродукувала своєрідного „бога“. Виступи того бога стали в недавніх часах гомінки не тільки в самій Сирії, але в цілому Близькому Сході. Новий Бог носить небагатомовне прізвисько Слейман, чи як хто хоче, Соліман Мурхед.

Таємничий пустельник.

Мурхед не є зовсім новою постаттю в Сирії. Перед десятками роками мешканці сіл поблизу Латакії бачили часто в горах мужичку, прихильно в середніх роках, який мешкав самітній у печері, харчувався тільки молоком, не пив, не курив і всім селянам оповідав, що він є „богом“ нової віри, що він має дар передсказувати майбутнє та вмів оберігати людей перед злом.

Вістка про те, що в горах появилася новий пророк пішла між населення. Альоїти, які замешкують надморські околиці, мусульмани, але незвичайно подалі від ріжнородні релігійні „мовники“. Але ніхто інший, лиш саме вони приймали науку Алі-я (тому теж вони так називаються), яка лиш у подробицях ріжниться від правдивої магометанської віри.

„Бог“ робить кар'єру.

Тому теж альоїти дуже швидко скористали з такої доброї нагоди і спровадили нового пророка до місцевості Рабулі, дали йому дім, худобу і все те, що на господарстві потрібне. А все лиш тому, щоб „Бог“ перебував постійно з ними та хоронив їх перед лихом. Згодом Мурхед видняв собі чимраз більшу скількість прихильників, хоч його „релігія“ засадничо в

нічому не ріжнилася від давньої. Він не створив теж і нової секти. Зате Мурхед влаштовував паном всіх своїх вірних, начальником, творцем та добродієм, що їм все дає. Вкінці Мурхед здобув собі кількадесят тисяч прихильників, які вибрали його послом до сирійського парламенту. Там „Бог“ намагався поширювати теж свою науку, але послі виявилися великими недовірками, висміяли Мурхеду, який після тієї невдачі рішив працювати тільки на старому терені, значить в околицях Латакії.

Немилосерний „Бог“.

„Бог“ альоїтів не був би нічим іншим, як звичайним обманцем, якби не те, що він почав ажувати різних ходів супроти своїх вірних та не наслідки, які витворилися після тих ходів. Отже коли минули літа і новий „Бог“ змірив свою „віру“ чи пак владу, він почав кидати гасла, що все те, що мають вірні, є його власністю. „Вірні“ прийняли таке рішення без паркань. Найліпшу частину своїх жнив та свого доріжку віддавали „Богові“, самі ж працювали в поті чола на своїх розлогіх полях.

Відтак Мурхед проголосив, що всі жінки й доньки його „вірних“ є його власністю і що він має право їх продавати за відповідним окупом, або забирати їх до своїх гаремів.

Альоїти терпеливі і спокійні селяни погодилися й на те, тільки заперечували проти тих прав, що їх собі „Бог“ присвоював до їх жінок.

Несамовитий вплив.

На чому спирається тайна тої майже необмеженої влади дивоглядного „бога“, важко сказати. Він не має ні дару красномовності, не має теж ніякого знання, не відзначається ні красою, ні поставою. Мурхед — це малий собі чоловічок, череватий, із кривими тонкими ногами та великою випукластою головою. При тому він ходить завжди в подертому сурдугі.

Не зважаючи на всі ті хибні, він має майже необмежену владу над своїми „вірними“, які свято йому вірять і заявляють, що лиш він один може оберігати їх перед нещастями та хворобами.

Тому, що Мурхед не спричинює французькій адміністрації майже ніякого клопоту, французька влада толерує його „віру“ та його самого, вважаючи його нешкідливим шарлятаном, який зуїв своїми словами опутати кількадесят тисяч арабів.

Епископ мусів жертвувати мантию.

Селяни подулневої Сербії дуже забороняють. Зокрема вони вірять, що кусники мантиї, які епископ відправляє Службу Божу, приносять кожному, хто такий кусник буде мати, шаста.

Недавно, в селі Покраїчево відбувалося посвячення церкви. Посвячення довершено, приславний епископ зі Скоп'я. Мешканці села рішили використати нагоду, що в них з'явився епископ, щоб запасти кусниками мантиї. Посвященні церкви вони кинулися юрбою до епископа, щоб поділити між себе мантию. Спешники почали протестувати, переконувати, намагалися оберігати епископа перед такою непотрібною пригодою. Даремно, бо ба тиснулася чимраз більше. Тоді епископ, збачив на що заноситься, рішився на крайні заходи. Він скинув мантию та хотів її кинути між юрбу, що всі поділяли між себе мантию.

Та парох тієї темної парохії виявився більш притомності думки, відібрав мантию від епископа та велів церковній прислузі потягти її на дрібні кусники, щоб таким чином всіх обділити. Очевидно, що заборонні селяни були з такого рішення дуже вдоволені. Найважливіше те, що таким чином вдалося вийти з тої пригоди без жертв, бо підчас натиску юрби був би не тільки епископ виштовпаний потурбований, але напевне було б згнуло кільканадцять людей в тій юрбі, що там зібралася.

ПРОСТУДА!

НАШЕЛЬ, ХРИПНУ І КАТАР відхочимирють мантию терпіння легенів відомі як „ЧАЯ ПУЛЬМАН“ — для дітей. Дістанете в аптеках і дрогеріях по 1.65 зол. за пачку.

Баль прошаків.

У Сараєві існує союз прошаків під назвою „Лініштво“. Той союз уладив недавно великий карнаваловий баль, як кожного року. Як той баль виглядає? Справді доволі оригінально. Хто з учасників, очевидно членів, не смів поводитися на салі в іншим одязі, як лиш у драгунському. При тому свіжо оголені не мають права вступу. При вході на салю мусять вони піддати ревізії, щоб комітетові могли перекопати чи гості мають відповідну скількість грошей, значить 10 динарів на особу. На тому балі гості курять найдешевші папіроски, потім п'ють чай та їдять бульбичі й хукурувані палички.

„Мистецька програма“ незвичайно різноманітна та весела. Не зважаючи на таку мистецьку програму, нікому з учасників було не весело розсміятися. Хто розсміється, того комітет та інші учасники забави миттю вислідять з дверей.

Переслати самочинно нідну кошту на Рідну Школу у Львові, вул. Сикстуська 45 — це моральний обов'язок кожного українця і громадянина української установи.

ВЕСЕЛЕ.

ТІЛЬКИ ПОЧАТКИ ВАЖКІ.

Пані Лена має песика. Пані Лена дістала свого песика щойно вчора. Пані Лена хвилюється і вкінці кричить.

Тоді її муж каже:

— Дай спокій! Пес не буде тебе гнати.
На те Лена усміхаючись:

— З тобою теж мала я спершу труднощі.

ЧЕСТИЛЮБНИЙ.

Директор великої фірми прийняв молодого кандидата на посаду і ставив йому найріжнородніші питання. Вкінці питає:

— А чи ви дуже честилюбний?

— Ще як! — відповів молодий кандидат коротко та вдерно. — Я не заспокоюся, доки дізнаюся на вашому місці.

ЖІНОЧІ І МУЖЕСЬКІ ОДЯГИ

ШАПІРА

ЯКІСТЬ РІШАЄ! Препизія виконання і тривалість конструкції запевнюють першенство машинам до писання марки ЕРІКА ІДЕАЛЬ.

Генеральне
представництво
і продаж

ЮЛІАН ЛОМАГА

ЛВІВ, ВУЛ. ВАЛОВА 11

ТЕЛ. 228-70.

Оригінальне оголошення.

„Куплю пса, що знає французьку мову“.

В одному швейцарському щоденнику появилася таке оголошення: „Куплю пса, що знає французьку мову“.

Неодли, що прочитав таке оголошення, похитав чудовий головою, мовлячи, що за дивогаяд. Анім таке оголошення моголо в першу чергу обурити французів. Та виходить, що таке оголошення не є зовсім дивогаядом, якби воно спершу озвучалося. Бо виявляється, що таке оголошення має своє оправдання.

Хто має до діла зі собаками мусить ствердити, що собаки знають багато саів не лиш на означення предмету, але й людини. Нема теж сумніву, що пес лучить поодинокі зачуті людські слова з загальні поняття. Значить, деякі предмети, чи функції лучаться в собачій пам'яті з відповідними словами. І такий приблизно спосіб відбувається процес в голові малої дитини.

Тому теж таке оголошення зовсім не є дивогаядом. Наказав, воно зовсім арозуміло, хоч хтось, хто купує пса, звертає увагу на те, чи пес буде його розуміти.

Найліпші докази стверджують, що пес може навіть розуміти людські слова, які про-

сліджували голоси поодиноких звірат та птахів прийшли до висновку, що деякі звірята добувають зі себе багато різних звуків, якими виявляють своє „почування“.

Тільки голоси, які виявляють страх і біль у всіх звірат однакові. При тому годиться відмітити, що чоловік із болю, чи перестрахи теж добуває зі себе голоси подібні до звірчих.

Пси, як анімативно інтелегентні звірята, вміють виявляти голосом цілу гаму почувань, не тільки радість, гнів чи страх вміють собаки виявити, але теж ріжні, більше скомпліковані почування.

Очевидно пес, який перебуває постійно з людьми, запам'ятує деяку кількість саів. Ясно, що пес, який запам'ятав собі німецькі слова, не буде реагувати на французькі прикази. Отже можна в такий випадку сказати, що він тільки німецьку мову.

Відомо річ, що навіть у менажєріях хвіртати опікуються постійно люди тієї національності, до якої вони закріпили вже привикли. Своїм імпортіонам з Італії до Європи вказують в зоологічних горах багато намотей, яких вони навчаються розуміти людські слова з місцеві мови.

Сторінка без політики.

„Бог“, що грабує своїх прихильників.

Чимало писали ми вже про різних подерних „пророків“, що голосять спасіння світу і при тому оглядаються, чи число візанців нової віри відповідно збільшується та чи одначасно зі збільшенням прихильників збільшується теж і прихід із „добровільних“ жертв. Рекорд різних пророків та навіть одного „бога“ поставили як завжди Америка. Ми вже писали про американського хорого бога, за яким шаліють мурани та який чимало клопоту зносить американському уряду.

Та виявляється, що не тільки Америка має монополію на різних пророків, проповідників, сектарів і до них подібних різного роду обманців. Сирія, про яку тепер так багато пишуть часописи світа у зв'язку з тим, що вона намагається скинути французький протекторат, поважаювала американцям їх богів і собі випрошувала своєрідного „бога“. Виступи того бога стали в недавніх часах гоміно не тільки в самій Сирії, але в цілому Близькому Сході. Новий Бог носить небагатословне прізвище Саєб-ман, чи як хто хоче, Соліман Мурхед.

Таємничий пустельник.

Мурхед не є зовсім новою постаттю в Сирії. Перед дванадцятьма роками мешканці сіл поблизу недалеко середземноморської пристані Латакія бачили часто в горах мужичку, прикрашеного в середніх роках, який мешкав самотньо у печері, харчувався тільки молоком, не пив, не курив і всім селянам оповідав, що він є „Богом“ нової віри, що він має дар передсказувати майбутнє та інші оберігати людей перед злом.

Після про те, що в горах появлявся новий пророк пішла між населення. Альоїти, які замешкують надморські околиці, мусульмани, але незвичайно подалішли на різномірні релігійні „новинки“. Але якто інший, аніж саме вони приймали науку Адама (тому теж вони так називаються), яка лиш у подробицях різнилась від правдивої магометанської віри.

„Бог“ робить кар'єру.

Тому теж альоїти дуже швидко скористалися з такої доброї нагоди і спровадили нового пророка до місцевості Рабузі, дали йому дім, худобу і все те, що на господарстві потрібне. А все лиш тому, щоб „Бог“ перебував постійно в них та хоронив їх перед лихом. Згодом Мурхед звинувачив собі чимраз більшу скількість прихильників, хоч його „релігія“ засадничо в

нічому не різнилася від давньої. Він не створив теж і нової секти. Зате Мурхед вважав себе паном всіх своїх вірних, начальником, творцем та добродієм, що їм все дає. Вірні Мурхеда здобували собі кількадесят тисяч прихильників, які вибрали його послом до... сирійського парламенту. Там „Бог“ намагався поширювати теж свою науку, але послан виявилися великими недовірками, вперемішали Мурхеда, який після тієї невдачі рішив працювати тільки на старому терені, значить в околицях Латакії.

Немиасерний „бог“.

„Бог“ альоїтів не був би нічим іншим, як звичайним обманцем, якби не те, що він почав вживати різних ходів супроти своїх вірних та не наслідки, які винесли після тих ходів. Отже коли минули літа і новий „бог“ закріпив свою „віру“ чи пак владу, він почав кидати гасла, що все те, що мають вірні, є його власністю. „Вірні“ прийняли таке рішення без нарікань. Найліпшу частину своїх жинів та свого доробку віддавали „Богові“, самі ж працювали в поті чола на своїх роадюгих полях.

Вітак Мурхед проголосив, що всі жінки й доньки його „вірних“ є його власністю і що він має право їх продавати за відповідним окупом, або забирати їх до своїх гаремів.

Альоїти терпеливі і спокійні селяни погодилися й на те, тільки заперестегували проти тих прав, що їх собі „Бог“ присвоював до їх жінок.

Несамовитий вплив.

На чому спирається тайна тої майже необмеженої влади дивоглядного „бога“, важко сказати. Він не має ні дару красномовності, не має теж ніякого знання, не відзначається ні красою, ні постаттю. Мурхед — це малий собі чоловічок, череватий, із криничними тонкими ногами та великою випуклою головою. При тому він ходить завжди в подертому сурдугі.

Не зважаючи на всі ті хиби, він має майже необмежену владу над своїми „вірними“, які свято йому вірять і заявляють, що лиш він один може оберігати їх перед нещастями та хоробами.

Тому, що Мурхед не спричинює французькій адміністрації майже ніякого клопоту, французька влада толерує його „віру“ та його самого, вважаючи його нешкідливим шарлатаном, який зумів своїми словами опутати кількадесят тисяч арабів.

Епископ мусів жертвувати мантию.

Селяни полудневої Сербії дуже забобонні. Зокрема вони вірять, що кусники жини, і мантия епископа відправляють Службу Богу, приносять кожному, хто такий кусник буде мати, щастя.

Недавно в селі Покраїчєво відбулася святочна церква. Посвячення довершено, присланий епископ зі Скоп'я, Мешканці селі швидко використали нагоду, що в них з'явилася посвячена церква, щоб зажадати кусники мантиї. Посвячені церкви вони кинулися юрбою до епископа, щоб поділити між себе мантию. Священники почали протестувати, переконувати, намагаючись оберігати епископа перед такою непотрібною пригодою. Даремно, бо тиснула чимраз більше. Тоді епископ збачив на що заноситься, рішився на крайнє. Він скинув мантию та хотів її кинути між юрби, але усі поділили між себе мантию.

Та парох тієї темної парохії виявив блізу притомності думки, відібрав мантию від священика та велів церковній прислужі потягти її на дрібні кусники, щоб таким чином всіх обхати рівно, що забобонні селяни були з такою рішешня дуже задоволені. Найважливіше те, що таким чином вдалося вийти з тої пригоди без жертв, бо підчас натиску юрби був би епископ вийшов потурбований, але напевно б до б згинув кільканадцять людей в ті часи, що там збиралося.

ПРОСТУДА!

НАШЕЛЬ, ХРИПКУ І НАТАР втихондріють майже ти тарпін легень відомі як „ЧАЯ ПУЛЬМАНА“ кож і для дітей. Дістанете в аптеках і дрогеріях по 1.55 зол. за пачку.

Баль прошаків.

У Сараєві існує союз прошаків під назвою „Ліниство“. Той союз уладив недавно веселий карнаваловий баль, як кожного року. Як баль виглядає? Справді доволі оригінальний. Хто з учасників, очевидно членів, не сміє з'явитися на селі в іншій одязі, як лиш у драгунському. При тому свіжо оголені не мають права вступу. При вході на селю мусять вони віддати реалії, щоб комітетові могли переконатися чи гості мають відповідну скількість грошей, значить 10 динарів на особу. На тому балі не сті курити найдешевші папіроски, лють пачку чай та дати бульбани й хукурузані пачки.

„Мистецька програма“ незвичайно різномірна та весела. Не зважаючи на таку різноманітну програму, нікому з учасників бально не вдалося розсміятися. Хто розсміється, того комітет та інші учасники забави миттю викладають на двері.

Переслати самочинно гідну коляду на Різдво Школу у Львові, вул. Сикстуська 46 — це є обов'язком кожного українця і кожної української установи.

ВЕСЕЛЕ.

ТІЛЬКИ ПОЧАТКИ ВАЖКІ.

Пані Лева має песика. Пані Лева дала свого песика шойно вчора. Пані Лева каже, що він кричить.

Тоді й муж каже:

— Дай спокій! Пес не буде тебе спокійно.

На те Лева усміючись:

— З тобою теж мала в спершу тугу.

ЧЕСТИЛЮБИВИЙ.

Директор великої фірми прийняв молодого кваліфікаційного посади і ставив перед ним завдання: знайти п'ятьох чистюль.

— А чи ти дуже чистюль?

— Ще ж! — відповів молодий чоловік коротко та ясно: — Я не чистюль, а чистюль.

жіночі і мужеські одяги

ШАПІРА

ЯКІСТЬ РІШАЄ! Прецизія виконання і тривалість конструкції забезпечують першенство машинам до писання марки ЕРІКА І ДЕАЛЬ.

Генеральне
представництво
і продаж

ЮЛІАН ЛОМАГА

Львів, вул. ВАЛОВА 11

ТЕЛ. 228-70.

Оригінальне оголошення.

„Куплю пса, що знає французьку мову“.

В одному швейцарському щоденнику появилася таке оголошення: „Куплю пса, що знає французьку мову“.

Неодмін, що прочитав таке оголошення, почав судити про гоміно мовля, що за ним стоїть. Аніж таке оголошення могло в першу чергу обурити французів. Та виходить, що таке оголошення не є зовсім дивом, якби воно справді з'явилася. Бо виявляється, що таке оголошення має свою оправданість.

Хто має до діла зі собаками мусить ствердити, що собаки знають багато слів не аніж за означеним предметом, ані ж дивом. Нема аж сумніву, що пес чуєть людської мови, людські слова в загальній понятті. Значить, деякі предмети, чи функції чується в собачій пам'яті в відповідних слів. В такий спосіб відбувається процес в голові мого дитини.

Тому кожне таке оголошення зовсім не є дивом. Навіщо, щоб знайти прокупу, чи комусь, хто купує пса, негласно умиш чи не, чи не було його релігією.

Найліпший зразок спостереження, що таке чуєть пси, дає нам спостереження, що пси чуєть

слідкуючи голоси поодиноких звірят та птахів чийшли до висновку, що деякі звірята добувають зі себе багато різних звуків, якими виражають своє „почування“.

Тільки голоси, які викликають страх і біль у всіх звірят однакові. При тому годиться відмітити, що чоловік із болю, чи перестрахи теж добуває зі себе голоси подібні до звірчих.

Пси, як вишарпані інтелігентні звірята, мають чутливі голосом цілу гаму почувань, не тільки радість, гнів чи страх, аніж собаки відчувають, але теж різні, більше скомбіновані почування.

Очевидно пес, який перебуває постійно в ласці, заспокоєний, відчуває радість. Ясно, що пес, який запам'ятав собі ім'я свого господаря, не буде реагувати на французькі прикмети. Отже можна в такий спосіб сказати, що пси тільки й мають мову.

Відомо, що навіть у неважких звірятах однією з постійних людських тієї національності, до якої вони належать, є певні прикмети. Своїм поведінням і баченням до Європи належать в загальних рисах багато схожих, але вони мають певні відмінності в мові.

Вибори до карпато-українського сойму

12. лютого ц. р.

ВИБОРЧІ ЛИСТИ МУСЯТЬ БУТИ ЗГОЛОШЕНІ ДО НЕДІЛІ 22. Ц. М.

КАРПАТОУКРАЇНСЬКА ПРЕСОВА СЛУЖБА
ІНФОРМУЄ А ХУСТУ:
МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ КАРПАТОУКРАЇНИ РОЗПИСАЛО ВИБОРИ ПЕРШОГО КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО РОЗПИСАНИЯ ВИБОРІВ ПОЯВИЛОСЯ В УРЯДОВИХ ОГОЛОШЕННЯХ РОЗПІСЛЕНИХ НА МУРАХ ХУСТУ ТА ВСІХ МІСЦЕВОСТЕЙ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ. ОДНОЧАСНО ПРОГОЛОШЕННЯ ПРО РОЗПИСАНИЯ ВИБОРІВ ПОЯВИЛОСЯ В УРЯДОВИХ ВІСНИКУ ДЕРЖАВНИХ ЗАКОНІВ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

ВИБОРИ ВИЗНАЧЕНО НА ДЕНЬ 12. ЛЮТОГО Ц. Р. ПЕРШИЙ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИЙ СОЙМ БУДЕ СКЛАДАТИСЯ З 32 ПОСЛІВ.

ПОЯВИЛОСЯ ТЕЖ ОГОЛОШЕННЯ ПРО ОКУРЖНІ ВИБОРЧІ КОМІСІЇ. МІСТО ХУСТ МАТИМЕ ВИБОРЧУ КОМІСІЮ Ч. 11.

ЛИСТИ КАНДИДАТІВ МУСЯТЬ БУТИ ЗГОЛОШЕНІ ДО ГОЛОВНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ, ЗГІДНО З КОНСТИТУЦІЄЮ, НА 21 ДНІВ ПЕРЕД ВИБОРАМИ, ЗНАЧИТЬ ДО НЕДІЛІ 22. Ц. М. ДО ГОДИНИ 12. ВПОЛДНЕ. ПРОГОЛОШЕННЯ ВИБОРІВ ПІДПИСАВ О. Д-Р А. ВОЛО-

ШИН, ЯК ПРЕМ'ЄР ТА МІНІСТР ВНУТРІШНІХ СПРАВ.

ГОЛОВНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ.

У ВІСНИКУ ДЕРЖАВНИХ ЗАКОНІВ ПОЯВИЛОСЯ ТЕЖ ОГОЛОШЕННЯ ПРО ІМЕНУВАННЯ ГОЛОВНОЇ ВИБОРЧОЇ КОМІСІЇ. ГОЛОВОЮ КОМІСІЇ СТАВ РАДНИК ПЕТРО КАЛИНЯК. ЙОГО ЗАСТУПНИКОМ ІМЕНОВАНИЙ М. ЛАЦАНИЧ. ІМЕНУВАННЯ ГОЛ. ВИБ. КОМІСІЇ ТА ЇЇ ЧЛЕНІВ ПІДПИСАЛИ: ПРЕМ'ЄР О. Д-Р А. ВОЛОШИН ТА МІН. Ю. РЕВАЙ.

Зміна на становищі президента німецького банку.

МІН. ШАХТ УСТУПИВ.

Німецьке інформаційне Бюро повідомляє: Ім'я на нові завдання, що стоять перед господарською і грошовою політикою, канц. Гітлер рішив знову об'єднати міністра господарки і президента німецького банку. З цього приводу канц. Гітлер

звільнив президента німецького банку д-ра Шахта з його становища і призначив на його місце на 4 роки Вальтера Функа з тим, що він буде далі міністром господарки.

Д-р Шахт залишиться далі в характері міністра членом уряду Німеччини і виконуватиме спеціальні завдання.

кої ради: 1) список польського виборчого комітету на всі виборчі округи за винятком другої, 2) список ППС на 6 виборчих округ, 3) українські списки на всі 9 округ, 4) зблукований жидівський список для округ з жидівською більшістю. Загалом внесли 26 виборчих списків.

УСТІЙНЕННЯ ВИБОРЧИХ СПИСКІВ У ЧОРТКОВІ.

Нарешті устійнено в Чорткові кінцеві списки кандидатів в окремих виборчих округах. Головна виборча комісія скреслила з українського списку в VII. окрузі Володимира Сиротюка, мотивуючи, що не має приписаного віку. В VI. окрузі відкидали український список. У I, II. і III. округах зголошено тільки польські списки; наслідком цього в цих округах не буде голосування. В інших округах вибори відбудуться при допомозі голосування. Загалом у Чорткові зголошено 15 кандидатських списків: 9 польських і 6 українських в одно і двомандатових округах і 3 польські, 2 жидівські і 3 українські у три й більше мандатових округах.

ПРЕМ'ЄР О. ВОЛОШИН ПРОТЕСТУЄ ПРОТИ ПОЛІТИКИ ПРАГИ.

Хорватський "Обзор" з 18. ц. м. повідомляє у вступній статті на основі німецьких офіційних джерел, що прем'єр Карпатської України о. Волошин запротестував у Празі не тільки проти іменування генерала Льва Прхали третім міністром карпато-українського уряду, але також проти звільнення Бродія із в'язниці на основі проектованої амністії.

МАРШ. БЛІХЕР КОМАНДАНТОМ СОВІТСЬКИХ ВІЙСЬК НА СОВ. УКРАЇНІ.

"А-Зет" повідомляє:

Марш. Бліхер виїшов з азіатки на волю. Він виїде покищо на Далекий Схід і буде кілька місяців у внутрішній Монголії. По повероті з Далекого Сходу Бліхер буде іменований командантом совітських військ на Сов. Україні.

ВСІ СЛОВАЦЬКІ СТАРШИНИ ПЕРЕХОДЯТЬ ДО СЛОВАЧЧИНИ.

Згідно з офіційними даними вже в найкоротшому часі всі старшини і підстаршини словаки, які виконують службу в чеських краях, перейдуть на постійний побут до Словаччини.

МАСОВА ЖЕРТВЕННОСТЬ ЯПОНЦІВ НА ВЕДЕННЯ ВІЙНИ.

Домей повідомляє: З продажі шалхотних металів, що їх склало японське громадянство від початку війни, себто від липня 1937 р. до грудня 1938 р. на національну оборону одержали 1 мільярд і 80 мільонів франків.

ЗАГРОЗА ПОВЕНІ НА ДНІСТРІ.

СТАНІСЛАВІВ. У зв'язку зі сніговою відлигою стан води на Дністрі піднісся на 2,85 метрів понад нормальний стан. На Стрию стан води піднісся на 1,52 м. понад нормальний рівень.

Перший наступ національних військ на Барселоноу.

Голова катери національних військ оголошує наступ, що національні війська посуваються вперед на всіх вітняжках фронту до 15 км. Вони втратили сотки вбитих. До неволі потрапили війська взяли 1485 полонених. На фронті з катерів військ вітняжкам не мають великі втрати. Національні війська взяли в полон 428 вояків. На сьогодні вітняжкам національні відділи під проводом Вальдо посуваються наперед адож завоювати часту зі Есера до Манреса і замкнути вітняжкам гора. Яге простір на північ від Барселони.

ЧЕРВОНІ НЕ ДІСТАНУТЬ ДОПОМОГИ ВІД ФРАНЦІЇ.

По упадку Таррагоні і Тортосі каталонський уряд у Барселоноу звернувся з проханням, щоб Франція вислала на підмогу червоному еспанському уряду кілька дивізій правильної армії. Французький уряд не дав відповіді, але на останній засіданні ради міністрів під проводом през. Лебрана міністри згодилися з думкою мін. Бонне, що Франція вестиме далі політику неінтервенції супроти Еспанії. Мін. Бонне радив протестувати зовсім французьку політику до англійської у справі Еспанії.

Як стоїть справа з будовою церкви св. Івана Богослова у Львові на вулицькій передмістїю?

Справа будови церкви св. Івана Богослова у Львові, вулиця Потопського 95, у вітняжках фронту до 15 км. Вони втратили сотки вбитих. До неволі потрапили війська взяли 1485 полонених. На фронті з катерів військ вітняжкам не мають великі втрати. Національні війська взяли в полон 428 вояків. На сьогодні вітняжкам національні відділи під проводом Вальдо посуваються наперед адож завоювати часту зі Есера до Манреса і замкнути вітняжкам гора. Яге простір на північ від Барселони.

Ігуменатом монастиря св. Макрими при вул. Потопського 95, як власником церкві, та Комітетом будови церкви, як диспозитором громадянського гроша. Нині ця справа в руках вищої церковної влади і є надія, що й ця справа буде до одного місяця поладана з увагою до справедливих інтересів обох сторін, про що громадянство у своєму часі докладно поінформують.

При цій нагоді подаємо до відома вулицького передмістїя, що в найближчому часі будуть відновлені шовелі та святочні богослуження в тій частині Львова.

Проситься скласти дальші жертви на будову церкви, які треба висилати до Земельного Банку у Львові, вул. Словацького 16, на рахунок "Комітету будови церкви св. Івана Богослова у Львові".

О. Ю. Дзєрович, голова. Гр. Гануляк, секретар.

Розписання нових самоуправних виборів.

ПРЕСОВА ІНФОРМУЄ ПЕРЕД ВИБОРАМИ:
У Львові, вулиця Потопського 95, у вітняжках фронту до 15 км. Вони втратили сотки вбитих. До неволі потрапили війська взяли 1485 полонених. На фронті з катерів військ вітняжкам не мають великі втрати. Національні війська взяли в полон 428 вояків. На сьогодні вітняжкам національні відділи під проводом Вальдо посуваються наперед адож завоювати часту зі Есера до Манреса і замкнути вітняжкам гора. Яге простір на північ від Барселони.

ВИБОРИ В УГНОВІ.

У близьких виборах до громадської ради місто Угнів матиме тільки одну округу, поділену на два обноси. Головні виборчі комісії будуть відновлені суддя Казимир Бураковський.

ВИБОРЧІ ЛИСТИ В ТЕРНОПОЛІ.

В Тернополі вилучили до головної виборчої комісії чотири списки кандидатів до місь-

Передвиборчі збори в Карпатській Україні.

В часі Різдвяних Свят відбулася ціла низка передвиборчих зборів у різних місцевостях Карпатської України. На цих усіх зборах українське громадянство спонтанно заявило, що стоїть на владу Карпатської України та що вимагає, щоб при виборах до союму поставлено лиш одну ліву Центральної Української Народної Ради.

Найкращі збори відбулися в таких містах та селах:

Між делегатів місцевих Українських Рад були: Учась: 1230 делегатів. В заступстві прем'єра Карпатської України о. д-ра Волошини. Прохорів начальник міністерства шкільництва А. Шефран, який відчитав письмо голови уряду. У цьому письмі між іншим сказано: „Учимося з історії, не дозволяймо ворогам, щоб могли нас розбити й ослабити. Я прошу вас, щоб ви з добрих приходили до вашої влади. Скажіть нам, що нас болять, що мають для вас зробити уряди, щоб підлегло всім справедливим бажанням народу. Особливо тут, недалеко від границь, має бути свідомі своєї свободи. Будьте свідомі, що ви вже не ті погорджувані, понижені раби, якими вас уважали латві пани, але господарі в власній хаті, в своїй державі — Карпатській Україні.“

В головній місті Гуцульщини, Рахові, відбулися 9. д. м. великі маніфестаційні збори. У цьому святі взяло участь населення усіх сіл рахівської округи: не було такого села, яке не вислало б кількох своїх громадян на збори до Рахова. Усіх приїзних було 6.000. Збори знову довели, що наш український народ здібний до самостійного життя. Всі промови висловлювали думки громадянства, яке осуджує посторонні втручання чужих народів у внутрішні справи. Один з бесідників сказав: „Ми є найменшою частиною нашої федеративної республіки, але можемо сміло сказати, що ми є найбільш сконсолідованою частиною федерації чехів, словаків та українців. Наше громадянство вірить нашої народній владі й буде її підтримувати всіма силами. Населення Гуцульщини вже тепер переко-

налося, що наша влада дійсно дбає про добро народу, бо в такому короткому часі дістала Гуцульщина дві середні школи, в Рахові та у Величків Бичкові“.

Збори вислали привітні телеграми прем'єрові о. д-рові Волошині та міністрові Реваєві.

Велика маніфестація відбулася і у Вучкові. Назва цього села перед двома місяцями кілька разів появилася на сторінках світової преси. На жаль при сумній нагоді, бо з приводу двох нападів терористів на міст у Вучковому. В бою між терористами й населенням загинув український селянин та місцевий командант жандармерії. На Різдво зібралися громадяни Вучкового на місті та віддали честь тим, що агітували в обороні села. (КУП).

ЧЛЕНИ „КАРПАТСЬКОЇ СІЧІ“ ГОСТЯМИ МІНІСТРА СІДОРА Й ВІЦЕМІНІСТРА КАРМАЗІНА.

Як подає „Ілюстровани Кур'єр Подзєнни“ з 19. д. м., делегація „Карпатської Січі“, яка їде у відвідини до „Гітаєрівської Молоді“, вступила по дорозі до Братислави та відвідала мін. Сідора, як вождя „Гвардії о. Гайки“, опісля була на бенкеті у домі німецьких пробоєвих частин (СС).

Державний підсекретар німецьких справ Кармазін виголосив на бенкеті промову, в якій підкреслив, що німці хотять показати українській делегації, що це таке націонал-соціалізм та що німецька меншина у Карпатській Україні та Словаччині мусить співпрацювати з українцями і словаками над розбудовою їхніх країн.

СПРАВА УЖГОРОДУ ТА МУКАЧЕВА.

Французький часопис „Орд“ містить статтю про нову границю Мадярщини та заповідає нові поважні поправки тої границі на шкоду Мадярщини. Плянована автострада на схід з технічних причин мала б переходити через Ужгород та Мукачів або безпосередньо на південь за тими містами. Тому — пише часопис — натискає Німеччина на Мадярщину, щоб відступила Карпатській Україні ті два міста.

Позбуваються російської емігранщини.

ПРАГА. Уряд Карпатської України доручив усім московським емігрантам, що перебувають на території Карпатської України, щоб вони, не чекаючи виселення, добровільно покинули свої дотеперішні місця осілку.

Двацятилітній ювілей Сов. Білоруси.

В останніх днях минулого року відсвятковано досить скромно цей ювілей. Совітська преса порівнювала, як звичайно, дуже красномовно убогість цієї країни під царатом з „грандіозними досягненнями, добробутом і щасливим життям“ під совітським режимом. Підібно до неба „добрих геніїв людства“ Леніна і Сталіна, „які аннуливали з допомогою московського робітництва братній білоруський нарід від московських, польських і білоруських лідерів, вигнали інтервентів, знищили при допомозі героїського ГПУ білоруських національних демократів та інших буржуазних націоналістів і піднесли на найвищий ступінь білоруську соціалістичну культуру...“ До Мінська приїхали делегації всіх „братніх республік“ і виголосили відповідні промови „на цій західній бастионі СРСР“. Народні збори і демонстрації відбулися в дуже обмежених розмірах.

ЯКА БУДЕ ВІДПОВІЛЬ ЯПОНІ НА НОТИ АНГЛІ І ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ?

Агенція Домей повідомляє: Відповідь Японії на англійську та американську ноту обійматиме такі засадничі точки: 1) Японія протиляється, щоб справи Далеского Сходу розглядали міжнародна конференція. 2) Японія годиться приступити до безпосередніх розмов з зацікавленими державами під умовиною, що вони признають засаду: звільнення народів Далеского Сходу від усякого роду півоколоніальних сервітутів та обмежень, згодяться на ліквідацію господарських блоків, скасування митних бар'єрів і признають їм вільний доступ до сировини.

Розбудова фінляндського летунства.

Фінляндський уряд затвердив план будови 15-ох летунських майданів. Найбільший з них побудують у Бернеборгу — буде він дати більший ніж майдан у Гельсінках. Летунський майдан у Кемі розбудують так, що він зможе служити і до воєнних операцій; побудують там радіовисильню.

ЩО КОШТУЄ ЛІГА НАЦІЙ?

З нагоди кінця року оголошено головні цифри бюджету Ліги Націй. Її прибутки, що складаються з оплат членів, були в минулому році 27,823,549 швейцарських франків. Видано на Секретаріат Ліги 16,523,404 ш. фр., на Міжнародне Бюро Праці — 7,209,407 і на Міжн. Трибунал Справедливості — 2,510,906 ш. фр., разом 26,243,717 ш. фр.

Після замахів в Англії.

Бритійська поліція веде енергічне слідство, щоб викрити виконавців замахів у Лондоні та в Манчестері. Кількасот поліціантів переведено чимало ревізій у ділянках Лондону, де живуть ірландці.

Представники поліції та міністерства внутрішніх справ відбули спільну нараду, на якій вирішили превентивні заходи та дальшу лінію слідства.

УСУВАЮТЬ ЖИДІВ З ЛИТОВСЬКИХ РЕДАКЦІЙ.

У литовських редакціях жиди становлять поважний відсоток, декуди навіть більшість. З огляду на те частина журналістів з Ковна почала заходи, щоб усунути всіх жидів з литовських редакцій.

ІТАЛІЙСЬКИЙ МІНІСТР ЗАКОРДОННИХ СПРАВ У ЮГОСЛАВІЇ.

Мін. Чіно виїхав у вівторок вночі до Югославії, де буде три дні гостем прем. Стоядіновича на полюванні у Беліє (на малярському пограниччі). 22. н. м. вніде він до Білгороду, на армійській машині вернеться до Риму. Попрошав його представників італійської влади.

Українська справа головна тема берлінських розмов.

Мадярська Телеграфічна Агенція повідомляє з Берліна, що підчас побуту малярського міністра закордонних справ Чакія в Берліні об-

говорено в першу чергу українську проблему, а щойно опісля німецько-малярської справи.

Німеччина організує протикомінтернівську Лігу Націй?

У польській пресі появилася поголовка, що німецький уряд намагається zorganizувати протикомінтернівську Лігу Націй з осідком у Берліні. Об'єднані в ній держави порозумілися би не лише щодо політики супроти комунізму, але взагалі у питаннях закордонної політики. Це об'єднання не було б звернене проти СРСР як проти держави.

ЧЕХО-СЛОВАЧЧИНА РІШЕНА ПРИСТУПИТИ ДО ПРОТИКОМІНТЕРНІВСЬКОГО ПАКТУ?

З цих самих джерел твердять, що Чехо-Словаччина в засаді вже рішена приступити до протикомінтернівського пакту. На перешкоді

стоїть лиш одна формальна трудність, а саме пакт із СРСР, якого ще не виповіджено.

ІТАЛІЙСЬКО-НІМЕЦЬКО-ЯПОНСЬКИЙ СОЮЗ ПРОТИ СРСР?

У Варшаві появилася поголовка, що Німеччина, Італія та Японія закладають союз. Японія мабуть домагається, щоб недвозначно спречизувати протисовітське вістря того союзу; вона хоче оминати ускладнень з іншими великодержавами.

Як говорять, цей союз закладають ще перед кінцем цього місяця, перед промовою Гітлера на відкритті райхстагу.

Перед льондонською конференцією круглого стола у палестинській справі.

ПРЕМ'ЄР ІРАКУ ВИЇЗДИТЬ ДО ЛЬОНДОНУ. У Багдаді офіційно заперечили поголовку, що прем'єр Іраку Нурі Саїд не візьме участі у конференції „круглого стола“ у справі Палестини. Він вніде з іракійською делегацією з Каїра, де тепер перебуває.

АРАБСЬКІ ДЕЛЕГАТИ РАДЯТЬ ПІД ПРОВІДОМ ЕГІПЕТСЬКОГО ПРЕМ'ЄРА.

У Каїрі відбулася під проводом єгипетського прем'єра нарада делегатів арабських держав на конференцію „круглого стола“. Опісля ці делегати були на свіданку у короля.

Член династії Романових готов до співпраці з черв. армією.

Найбільший лариский тижневик „Гренгуар“ опублікував велике інтерв'ю з Великим князем Дмитром Константиновичем, небажком останнього імператора, від якого з того, що він взяв участь у відвізках світової пресоюї кампанії, не заперечує історію України, але зазначає, що російська імператорська та українська династії завжди означали, що москвини та укра-

їнці за два тижні легко можуть винищити єврейську мову. Але найцікавіша з інтерв'ю заява князя, що хоч він є засадничим ворогом більшовиків, у випадку нападу на СРСР він мусить стати проти нападників поруч з червоною армією. Це перший випадок, що Романови признають більшовиків загально-російською владою. (Офіційно.)

Величаве свято Йордану у Львові.

Щогорічне свято Йордану було безсумнівно найвизначнішим за останні роки. Передостім ми ще ніколи не бачили такої маси народу як на щогорічній святі Йордану, що буквально залягла весь Ринок і суміжні вулиці. До такого масового зйому народу причинилася у великій мірі гарна, тепла і погідна днина, яка радше нагадувала ранню весну або пізню осінь, а не зиму з тріскучим морозом як це бувало минулими роками на Йордан.

Свято почалося архиєрейською службою Божою в год 9-й рано у храмі Преображення св. Спаса у Львові, що її відправив Преосвященний Кир Іван в асисті о. крил. Лабін, о. крил. Лободича, о. д-ра Ганьки, о. ректора М. С. Хавлюка та о. Граба, військового капелана. Діаконували оо. Сидорак і Телішевський, співав прегарно хор питомців під проводом студ. богоса. В. Якубика. По торжественній службі Божій вирушив з церкви Преображення св. Спаса процесійний похід до Ринку, де вже від 10-ої години находили процесії з 15-ох наших церков у Львові з масою вірних. Акт водосвяття довершив Преосв. Кир Іван в асисті крилошан Митрополічної Капітули і львівського духовенства при гарно прибраній криниці напроти домівки Промбанку та С. У. К., прибраної килимами, та ап-

тики М. Терлецького. По водосвятті Преосв. Кир Іван покропив свяченою водою велитеські маси вірних (понад 30.000 осіб) з усіх чотирьох боків Ринку. Слід згадати, що по Службі Божій, в акті водосвяття і в похіді до Ринку взяли масово і зорганізовано участь не лише представники українських центральних установ, організацій та корпорацій під проводом д-ра Костя Левицького, представників УГР та УНДО, але й їх урядовці і службовики. Далі слід з радістю відмітити, що у цьому величавому святі взяли теж участь представники Ставропігійського Інституту під проводом сеніора Гулди, які ступали в похіді безпосередньо за Преосв. Кир Іваном. Крім того в похіді бачили ми прегарний прапор „Прогресу“, далі прапори „Зорі“, „Волі“ та кількох цехів, за якими ступали члени згаданих товариств та організацій. Корпоративну участь взяли теж члени Марійського Т-ва Пань і Мішанського Брацтва. Весь час від год. 10-ої рано до год. 12.30 вполудне гомонів у Ринку спів колядок і щедрівок. До того підчас походу пригравала коляди і щедрівки оркестра „Зорі“; співав прегарно хор питомців. З подику гідною витревалістю вдержували кордони біля духовенства наші „Соколи“, які сплизували натиск тисячних мас. На святі панував зразковий лад і велика карність, що лише збільшувала бадьорий настрій і почування.

Українська дискусія в сенаті.

Сенатська бюджетова комісія розглядала в середу бюджет президії ради міністрів. Реферував сен. Біскуп.

ЯК ВИЙТИ З МЕРТВОЇ ТОЧКИ.

В дискусії промовляв від УГР сен. Микола Творило. Якій заявив, що українці хотіли би довести до співжиття українців з поляками. Становище не безнадійне.

Сен. Творило сказав думку, що необхідно створити міністерство для українських справ при польському уряді. Це був би початок ліквідації всіх тих непорозумінь, що тепер є. Це означало би вийти з мертвої точки і причинитися до створення того співжиття, що було би корисне для добра польської держави.

„ДОМАГАЄМОСЯ ОФЕРТИ ЛЬОЯЛЬНОСТІ“ — КАЖЕ СЕН. СЕМКОВИЧ.

Двох сенаторів, поляків відповідало на промову сен. Творило. Сен. Дембський сказав між інш.:

„Коли представники української меншини маркують на відношення влади і громадянства до української людності, то чи можете показати, що на інших теренах, там де живе велика така більшість вашого народу, а не велика його частина, як у Польщі, маєте таку свободу розвитку як у межах Річнеспольної. Теперішня границя творить мінімум справедливості для Польщі і стабілізація теперішніх територіальних відносин мусить бути на завжди точкою виходу в польсько-українських взаєминах. А що в тій справі писали недавно в закордонній пресі? Яким правом відмовляєте нам культурної експанції, коли самі з тією експансією Гете. Не можете відмовити нам права робити те, що ви не тільки сьогодні, але й у минулому робили суворо безпечно етнографічної польської людності на окраїнах“.

У своїй відповіді сен. Творило сен. Семкович заявив, що завдяки польській толеранції за останніх 20 літ українська людність дійшла до небывалого культурного і господарського розвитку. „Треба би запитати панів — говорив сен. Семкович до українців — що ви зробили в нашім нормалізації польсько-руських взаємин, чому ви не намагалися відшукати на своїх землях від акину ОУН, щоб не поширювати заколоту серед спокійної людності руської і польської, що відійшло застало ту землю“. Українці — казав сен. Семкович — повинні вміти зрозуміти, що „земак на чолі Польщі казав нам жити, так само казав і наші“.

Не можемо навіть спиратися на чисельну перевагу одної чи другої національності, бо за століття наша кров так змішалася, що важко окреслити кілька між вами є поляків і між нами русинів“.

„Доки — говорив сен. Семкович — українці не викоринять ненависті зі своїх сердець, доки не відчують потреби необхідності згідного співжиття з нами, доки не можуть апелювати до нашої лояльності, не можуть вимагати від нас віри й довіри. Вимагаємо сьогодні від вас офери згоди і лояльності, спертої на ширій співпраці для польської держави. Коли український нарід є тої самої думки, що сен. Творило, тобто, що треба змагати до згоди і співпраці, то знайде в нас, серед польської людності, братів завжди схильних і готових до згідного співжиття“.

ТУТ ВАЖКА БАЛАЧКА...

Обом згаданим промовцям відповідав сен. Творило. Він підкреслив, що щодо апелу за лояльністю, то це таке широке і неаловне поняття, що тут всяка балачка дуже важна. Сен. Дембському промовець відповів, що українці хочуть мати свободу ривалізації і змагають до співпраці з польською людністю на терені господарських установ.

В четвер 19. п. м. комісія розглянула прелімінар бюджету емеритур та рент.

ПОЛЬСЬКЕ РАДІО НЕ ПОВИННО ОБРАЖАТИ ПОЧУВАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДНОСТІ.

Того самого дня відбулося теж засідання гомової бюджетової комісії, на якому обговорювано бюджет міністерства почт і телеграфів. З українців забирали в дискусії слово пос. Скрипник і пос. Целевич.

Пос. Скрипник твердив, що Польське Радіо якби боялося підляти отверто до української справи. „Совітське радіо — говорив промовець — уміє досконало розбурхати шовіністичні і протипольські настрої, а в нас панує якась стидливість і нема ніякої контражії“.

Пос. Целевич говорив про нехтування української мови на почті і про те, що почта але заступає тільки дуже невеликій кількості українців навіть у таких місцевостях, що нараховують понад 90% української людності. Далі промовець підкреслює, що Польське Радіо ставиться до мачовинному до українських акцій. Львівська емісія призватує на українські акції всього 2 години на місяць і то в цьому є ще 40 хвилин інформаційної газети, що виконує раз-ше роль внутрішньо-громадської пропаганди. В таких умовах важко, щоб українські акції викликали таке сильне зацікавлення, щоб відрізати суворо від рухання совітських та інших емісій. Українці — казав Целевич — мають до того в не-

відповідному часі, бо в годинах між 14 і 15, коли взагалі ніхто не має змоги слухати. Українські акції не мають власного бузуну і цілий місячний видаток львівської емісії на ті акції сягає 150 зод. Промовець домігся, щоб кількість годин львівської емісії на українські акції збільшити й урідномовити їх програму.

Наприкінці своєї промови пос. Целевич заявив, що радіо не повинно ображати почуттів 7-мільйонної української людності. Така пропаганда, що ображає національні почуття українців, не доводить до цілі і тому її треба хати.

ГОСТРИЙ ВИСТУП ПОСЛА ЗОММЕРШТАЙНА

В цій дискусії виступив дуже гостро Польського Радія жидівський посол Зоммерштайн, який поставив закид, що радіо веде щотижнівську пропаганду.

ПОВАЖНА ПОЗИЦІЯ У ПРОГРАМІ РАДІА

Головний директор Польського Радія К. Збіжний у своїй відповіді послам Скрипнику і Целевичеві заявив, що за минулий рік на 155 українських акцій та що це поважна позиція у програмі радія.

Співпраця німецької меншини

З КАРПАТОУКРАЇНСЬКИМ УРЯДОМ.

КУП подає з Хусту, що редактор преси служби відвідав вождя карпатоукраїнської меншини, державного підсекретаря при уряді Карпатоукраїни інж. Ольдофредія. Вождь заявив, що німецький елемент поселений переважно в південній частині держави, зокрема в до Рахова та Тересви. Крім того автономне населення є теж багато німців розкинаних по цілому краю, які працюють по різних підприємствах. Від часу, як німці не потребують опиратися зі своєю національною приналежністю, кількість німців зростає.

Теперішня влада признає державотворчу працю німців і вона теж признає для них меншини окремого підсекретаря та іншого інспектора. Найвищою німецькою організацією є Німецька Національна Рада, яка об'єднує всі давні „культурфербанди“. Значимий Н. Р. куди більше, ніж воно здавалося би на перший погляд, бо згадана організація створить поміст між карпатоукраїнцями та німцями народом. Політична програма німецької меншини буде спиратися на співпраці з ними до розбудови Карпатської України.

ВИБУХ БОМБИ НЕДАЛЕКО ДОМУ ЧЕМБЕРЛЕНА.

В четвер 19. п. м. рано вибухла бомба недалеко дому прем. Чемберлена у Треблі. Вулицях повилітали шибки. Жерти у людях не було. Поліція зорганізувала велику обшук, але без ніякого успіху. Щойно по замаху на життя довідалося, що в готелі, недалеко від вибуху бомба, затримався син прем. Чемберлена.

МІН. ЧІЯНО В ЮГОСЛАВІ.

В четвер 19. п. м. приїхав до Бел. Мунд в Югославію мін. Чіано, де на дірці прийняв його прем. Стоядінович. По свіданні мін. Чіано зі своїм оточенням у товаристві прем. Стоядіновича відїхав на терен у північній Югославії, де відбудуться лопи.

ЛІНДБЕРГ ЛЕТИТЬ ДО БЕРЛІНА

В середу 18. п. м. пополудні осів на вулиці в Ле Бурже полк. Ліндберг до доріжки Берліна. З леговища відїхав негайно до свого помешкання, якого адресу тримав таємно.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЮЗУ

Маршал союзу скликав пленарне засідання союзу на понеділок 23. п. м. на 10 год. веч.

САМОУПРАВНІ ВИБОРИ.

У Зборстві і Залізнич відбудуться вибори місцевих рад. Тому, що зголошення кандидатур до голосування не було. У Зборстві віддали 5 мандатів, поляки 3 (ОЗН 2 і безпартійний 1) та один безпартійний. В Залізнич українці віддали 6 мандатів, поляки 3 мандатів (ОЗН 3, саджані 2 і безпартійний 1).

Батьки і діти під Прапор „Прогресу“

Величаве свято Йордану у Львові.

Цьогорічне свято Йордану було безсумнівно найвеличавішим за останні роки. Передостім ми ще ніколи не бачили такої маси народу як на цьогорічній святі Йордану, що буквально залягла весь Ринок і суміжні вулички. До такого масового злиття народу причинилася у великій мірі гарна, тепла і погідна днина, яка радше нагадувала ранню весну або пізну осінь, а не зиму з тріскучим морозом, як це було минулими роками на Йордані. Сталося найбільше, що зрослося і зміцніло з кожним роком свято під впливом останніх подій і перемог. Свято почалося архиєрейською Службою Божою в год. 9-й рано у храмі Преображення св. Спаса у Львові, що її відправив Препосвящений Кир Іван в асисті о. криз. Лаби, о. криз. Лободича, о. д-ра Глинки, о. ректора М. С. Хавлюка та о. Граба, військового капелана. Діakonували оо. Сидорак і Телішевський, співав прегарно хор змислів під проводом студ. богосл. В. Якубика. По торжественній Службі Божій вирушив з церкви Преображення св. Спаса процесійний похід до Ринку. Де вже від 10-ої години нахлюдували процесії з 15-ох наших церков у Львові з масою вірних. Асту водосвяття довершив Преосв. Кир Іван в асисті крилошан Митрополічної Капітули і львівського духовенства при гарно прибраній криниці напроти домівки Пром. Банку та С. У. К., прибраної килимками, та ап-

тики М. Терлецького. По водосвятті Преосв. Кир Іван покропив свяченою водою величеські маси вірних (понад 30.000 осіб) з усіх чотирьох боків Ринку. Свід згадати, що по Службі Божій, в акті водосвяття і в поході до Ринку взяли масово і організовано участь не лише представники українських центральних установ, організацій та корпорацій під проводом д-ра Костя Левницького, представників УПР та УНДО, але й їх урядовці і службовики. Далі свід з радістю відмітити, що у цьому величавому святі взяли теж участь представники Станіславського Інституту під проводом сеніора Гудзи, які ступали в поході безпосередньо за Преосв. Кир Іваном. Крім того в поході бачили ми прегарний прапор „Просвіти“, далі прапори „Зорі“, „Волі“ та кількох цехів, за якими ступали члени згаданих товариств та організацій. Корпоративну участь взяли теж члени Марійського Т-ва Пань і Мішанського Брацтва. Ввесь час від год. 10-ої рано до год. 12.30 внодудне гомонів у Ринку спів колядок і шедрівок. До того підчас походу пригравала коляди і шедрівки оркестра „Зорі“; співав прегарно хор півочів. З подику гідною витревалістю вдержували кордон біля духовенства наші „Соколи“, які сприяли натиск тисячних мас. На святі панував зразковий лад і велика карність, що лише збільшувала бадьорий настрій і почування.

Українська дискусія в сенаті.

Сенатська бюджетова комісія розглядала в середу бюджет президії ради міністрів. Реферувал сен. Біскуп.

ЯК ВИЙТИ З МЕРТВОЇ ТОЧКИ.

В дискусії промовляв від УПР сен. Микола Творидло, який заявив, що українці хотіли би довести до співжиття українців з поляками. Становище не безвихідне. Таким виходом на користь українського народу і цим самим і польської держави була б територіальна автономія. На жаль маршал сейму не прийняв внеску в тому напрямі. Власне територіальна автономія могла би розв'язати найважливіші проблеми життя і співжиття обох народів. Сен. Творидло висловив думку, що необхідно створити міністерство для українських справ при польському уряді. Це був би початок ліквідації всіх тих непорозумінь, що тепер є. Це означало би вийти з мертвої точки і причинитися до створення того співжиття, що було би корисне для добра польської держави.

„ДОМАГАЄМОСЯ ОФЕРТИ ЛЬОЯЛЬНОСТІ“ — КАЖЕ СЕН. СЕМКОВИЧ.

Двох сенаторів, поляків відповідало на промову сен. Творидла. Сен. Дембський сказав м. ін.:

„Коли представники української меншини нарікають на відношення влади і громадянства до української людності, то чи можете показати, що на інших теренах, там де живе велика польська більшість вашого народу, а не велика його частина, як у Польщі, маєте таку свободу розвитку як у межах Річипосполитої. Теперішня границя творить мінімум справедливості для Польщі і стабілізація теперішніх територіальних відносин мусить бути на завжди такою виходу в польсько-українських взаємних. А що в тій справі писали недавно в закордонній пресі? Яким правом відмовляете нам культурної експансії, коли самі з тією експанзією ідете. Не можете відмовляти нам права робити те, що ви не тільки сьогодні, але й у минулому робили супроти безпечно етнографічної польської людності на окраїнах“.

У своїй відповіді сен. Творидло сен. Семкович заявив, що завдяки польській толеранції за останніх 20 літ українська людність збільшилася до небувалого культурного і господарського розвитку. „Треба би запитати панів — говорив сен. Семкович до українців — що ви зробили в напрямі нормалізації польсько-руських взаємин, чому ви не намагалися вплинути на своїх земляків зняти знаку ОУН, щоб не поширювали заколоту серед спокійної людності руської і польської, що відносно засідає ту землю“. Українці — казав сен. Семкович — повинні вкінці зрозуміти, що „леся, на якій Провидіння казало нам жити, так само ваша як і наша“.

Не можемо навіть спиратися на чисельну перевагу одної чи другої національності, бо за століття наша кров так змішалася, що важко окреслити тільки між нами є поляків і між нами русинів“.

„Доки — говорив сен. Семкович — українці не викоринять ненависті зі своїх сердець, доки не відчують потреби необхідності згідливого співжиття з нами, доки не можуть апелювати до нашої лояльності, не можуть вимагати від нас віри й довіри. Вимагаємо сьогодні від вас оферти згоди і лояльності, спертої на ширій співпраці для польської держави. Коли український народ є тої самої думки, що сен. Творидло, тобто, що треба змагати до згоди і співпраці, то знайде в нас, серед польської людності, братів завжди схильних і готових до згідного співжиття“.

ТУТ ВАЖКА БАЛАЧКА...

Обом згаданим промовцям відповідав сен. Творидло. Він підкреслив, що щодо апелю за лояльністю, то це таке широке й невольне поняття, що тут всяка балачка дуже важка. Сен. Дембському промовець відповів, що українці хочуть мати свободу ривалізації і змагати до співпраці з польською людністю на терені господарських установ.

В четвер 19. ц. м. комісія розглянула preliminary бюджету емеритур та рент.

ПОЛЬСЬКЕ РАДІО НЕ ПОВИННО ОБРАЖАТИ ПОЧУВАНЬ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЮДНОСТІ.

Того самого дня відбулося теж засідання соймової бюджетової комісії, на якому обговорювано бюджет міністерств почт і телеграфів. З українців забирали в дискусії слово пос. Скрипник і пос. Целевич.

Пос. Скрипник твердив, що Польське Радіо якби боялося підійти отверто до української справи. „Совітське радіо — говорив промовець — уміє досконало розбурхати шовіністичні й протипольські настрої, а в нас панує якась стидливість і нема ніякої контракти“.

Пос. Целевич говорив про нехтування української мови на почті і про те, що почта дає зайняти тільки дуже невеличкі кількості українців навіть у таких місцевостях, що нараховують понад 90% української людності. Далі промовець підкреслює, що Польське Радіо ставиться по нечотиному до українських аудіцій. Львівська висланика призначає на українські аудіції всього 2 години на місяць і то в цьому є ще 40 хвилин інформаційної газети, що виконує радше роль внутрішньо-урядової пропаганди. В таких умовах важко, щоб українські аудіції викликали таке сильне зацікавлення, щоб платити слухачів від слухання совітських та інших станцій. Українські аудіції надають дотого в не-

відповідному часі, бо в годинах між 14 і 15 літ азаягал ніхто не має змоги слухати. Українські аудіції не мають власного бюджету і цілий місячний видаток львівської висланики аудіції сягає 150 зол. Промовець домагається, щоб кількість годин львівської висланики аудіції збільшити й урешті решті її програму.

Наприкінці своєї промови пос. Целевич заявив, що радіо не повинно ображати почування 7-мільйонної української людності. Така гандла, що ображає національні почування аудіцій, не доводить до цілі і тому її треба змінити.

ГОСТРИЙ ВИСТУП ПОСЛА ЗОММЕРШТАУ.

В цій дискусії виступив дуже гостро пос. Польського Радія жидацький посол Зоммерштау, який поставив закид, що радіо не дає тижливіську пропаганду.

ПОВАЖНА ПОЗИЦІЯ У ПРОГРАМІ РАДІА.

Головний директор Польського Радія і біскупний у своїй відповіді послам Скрипник і Целевичеві заявив, що за минулий рік було 155 українських аудіцій та що це поважна позиція у програмі радія.

Співпраця німецької меншини

З КАРПАТОУКРАЇНСЬКИМ УРЯДОМ.

КУП подає з Хусту, що редактор преси служби відповідав вождя карпатоукраїнської держави, державного підсекретаря при уряді Карпатоукраїни інж. Ольдофреді. Вождь заявив, що німецький елемент поселений переважно в південній частині держави, зокрема до Рахова та Тересви. Крім того автономія населення є теж багато німців розкинути по цілому краю, які працюють по різних ремствах. Від часу, як німці не потребують ватися зі своєю національною привабливістю скільки німців зростає.

Теперішня влада признає державну працю німців і вона теж признає для німців меншини окремого підсекретаря та спеціального інспектора. Найвищою німецькою організацією є Німецька Національна Рада, яка об'єднує всі давні „культурфєрбанди“. Значення її куди більше, ніж воно здавалося би на перший погляд. Вона змагається збільшити кількість німців, бо згадана організація виставляє поміст між карпатоукраїнцями та німецьким народом. Політична програма меншини буде спиратися на співпраці з німцями до розбудови Карпатської України.

ВИБУХ БОМБИ НЕДАЛЕКО ДОМУ ЧЕМБЕРЛЕНА.

В четвер 19. ц. м. рано вибухла бомба недалеко дому прем. Чемберлена у Трейд. Бурж. мах повипалили шибви. Жерть у людях не було. Поліція зорганізувала велику облогу, але що без ніякого успіху. Щойно по закінченні довідалося, що в готелі, недалеко від вибуху бомби, затримався син прем. Чемберлена.

МІН. ЧІЯНО В ЮГОСЛАВІ.

В четвер 19. ц. м. приїхав до Белграда в Югославію мін. Чіано, де на дворі прем. Стоядінович. По сиданні з ним мін. Чіано зі своїм оточенням у товаристві прем. Стоядіновича відїхав на терени у північній Югославії, де підбудуться лови.

ЛІНДБЕРГ ЛЕТИТЬ ДО БЕРЛІНА.

В середу 18. ц. м. пополуноді осягнув вишні в Ле Бурже полк. Ліндберг по дорозі до Берліна. З лєтовіща відїхав негайно до свого помешкання, якого адресу не повідомляв.

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ СОЙМУ.

Маршал сойму скликав пленарне засідання сойму на понеділок 23. ц. м. на 16 год. аудіцій.

САМОУПРАВНІ ВИБОРИ.

У Зборові і Залізних відбулися вибори місцевих рад. Тому, що оголошено конституція голосування не було. У Зборові виборили 5 мандатів, поляки 8 (ОЗН 3, інші 5). В Залізних українці дістали 6 мандатів, поляки 2 мандатів (ОЗН 3, інші 2).

Батьки і діти під Прапор „Просвіти“

Redaktorzy: dr Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnycki. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo”, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo”, Lwów.
Reżantory: dr Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnycki.

Нові книжки й журнали.

РІДНА ШКОЛА. Ілюстрований часопис для всіх.
Друкований Рік VIII. Ч. 21. З 1. листопада 1938. Львів.

Збіт: У Давидівці. — Іван Герасимович: Відсека
ваші дні у літочому світі. — Давидівці дні тому. —
Лев Якович: Кружка Рідної Школи як старий налі-
сний дух. — Борота з неграмотністю. — В обо-

ролі безосновно покараних. — Надзвичайні Збори
Збори кооперативів „Рідна Школа“ у Львові. — До
Білих: Дітвотні йостиві і як з ними обидити.
З життя Р. П. — Рідні вісти.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий театр.
Субота 21. І год. 7.30 веч. „Кармен“ оп.
Театр Річностіростей.
Субота 21. І год. 7.30 веч. „Фробла те-
орія сім“.

Український Театр Йосифа Стадника
(сеніора).
ВІСІДІ:
21. І. Сугань.
Ноті театр заготовити до Золотого.

Український Театр ім. І. Мотларев-
ського.
ВІСІДІ, сати Нім. Дому:
21. І. Прогода в Черці.
22. І. Карла Грун.
23. І. Шарпа.
24. І. Корча з Лисом.

КІНА.

АМІР: „Залюблена пані“.
АПОЛОН: „Проща у багряниці“.
АТЛАНТИК: „Бамбі“.
БАЛТИК: „Найкращі хлопці“, „Восе-
да ширя“.
НАЦІА: „Личко“, „Як нам подоба-
ється“.
ГРАЖІНА: „Флоріан“ Роденітій.
ЕВРОПА: „Орхидея серед сиротини“.
КАЛІНО: Норман Шерер з „Марія Ан-
тоїнети“.
КОПЕРНИК: „Смолоток“.
МАРУСЕНЬКА: „Ночітне серце“.
МЕТРО: „Буревій“.
МІРАЖ: „Подвійне весілля“, „Курти-
на та воля“.
МУЗА: „Модельна“, „Готель у Тиро-
лі“.

ПАВІ: „Роза“ на осн. Жеромського.
ПАЛІАС: „Патяла“.
РАЙ: „Тако Нотурно“ в Полем Негрі.
РІДНО: „Часна Зустріч“.
РОКІ: „Восада“ в Маріоні Дітріх.
СВІТ: „Та, що в Гострій світлі брані“.
СВЯТОВІД: „Малі Тарам“, „Алі Ба-
м і 40 родині“.
СТІЛЕН: „Орхидея“ і ревія.
ТОН: „Тайна кітвого замка“, „Оте-
ка на протині“.
УТІКА: „Пошрах Монголі“.
ХІМІРА: „Чар трамвайної воли“.

ФОТОПЛЯСТИНОК.

(на Марієль)
„Японія: Токіо, Кіото, Востіра“.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

Пятниця, 20. січня 1939.

7.00 Радіошвейцарія, 7.15 Музика з
пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Година господині:
Умудуємо карнавалове принцяті,
раді, містка, Лиса музика з пл., 11.00
Для шкіл: Оп. Отатіні, ака для старших
дітей, 11.25 Концерт дору „Лайт Опера“
з пл., 11.57 Сигнал, 12.08 Полуднева ака,
14.00 Інформаційна Газета з українським
моз, 14.10 Українська музика з пл. (Хор
ім. Лисенка, Іван Сайко, хор „Сурма“),
14.30 „Дорожнє орудіє“, новела,
14.45 Голосарський містка, 14.50 Бірка,
14.55 Програма на завтра, 15.00 На
шкільній ситі, ака для молоді, 15.20 Спор-
тивний парадокс, 15.30 Орк., 15.50 Пого-
дний доповідь, 16.05 Господарські
містка, 16.20 Гутірка з хором, 16.35
Форт. теорія, 17.00 Нобелівська акадрия-
носія, 17.10 Арі та пісні, содром, Форт,
17.55 Маловідомі багатства Ц. О. П.-у, 17.45
Висхідні містка з міста та провінції, 17.50
Гутірка про містка, 18.00 Колоси у як-
муж. зору, 18.30 „Пав Таробішчівні в А-
бісінні та на місці“ гумореса, 18.55
Розр. концерт: орк., ситі, 20.40 Веч. де-
моні, місторіоток, містка, содр, програ-
ма на завтра, 21.00 Хор, 21.15 Симф. кон-

ГАРНІ ДАРУНКИ на Новий Рік найдешевше

Кольонські води, перфуми, розпилячі, пудринки і Французька біму-
терія. — Парфумерія С. ФЕДРА: Сикстуська 2, філії: Копер-
ника 15 а, Галицька 16.

порт. 22.30 Літературні реєстри, 22.45
Музика з пл., 22.55 Інформ. аудія, 23.00
Ост. містка, 23.05 Закінчення програми.

Субота, 21. січня 1939.

7.00 Радіошвейцарія, 7.15 Музика з
пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Розр. музика з
пл., 8.50 Радіошвейцарія, 11.00 Для шкіл:
Сиріаймо пісеньки, 11.25 Таробішчівні, з пл.,
11.57 Сигнал, 12.08 Полуднева ака, 14.00
Орк., 14.45 Господарські містка, 14.50
Бірка, 14.55 Інформація на завтра, 15.00
Театр уми для дітей: „Дити пана мей-
стра“, 15.30 Орк., 16.00 Пополудневий
доміня, 16.08 Господарські містка, 16.20
Літер. хроніка, 16.35 Висл. реєстри у
оупр. Форт., 17.01 Аудія, 17.05 Золоті
часи крадієцької ситі, 17.20 Літературні
теорія у як. камер. містор. ансамблю,
18.00 Біжучі містка з міста та провінції,
18.05 Спортова гутірка, 18.15 Гутірка зі
служачами, 18.30 Гутірка, Що співає на-
ри, Про ситітне повестітня, 19.15 Нар-
кація, 19.55 Валіск, 20.40 Інформ. аудія,
21.00 Танк. музика, ситі, рефрені; у
перерві в год. 21.50 Працюючий день,
скач, 22.55 Інформаційна ака, 23.00 Ост.
містка, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Пятниця, 20. січня 1939.

БЕРЛІН 18.00 Соната на кларнет і
форт. ф-моль Времса, 17.30 Танки, пісні,
20.10 Кітвиль вальси, БІЛГОРОД 20.00,
21.00 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 17.30 Цим-
бали, 18.00 Орк., 19.30 20.00 21.00 22.00 О-
пера, ВІДЕНЬ 12.00 13.15 Орк., 15.30 У-
країнська фортепіанова музика, 15.45
Семіадієвський пісні, 18.00 Дути містор-
юмьт, 19.00 Репортаж, ДРОУТІВІЧ 20.00
Лиска музика з Америки, ЛІПТІ 19.05
Симф. концерт, МІЛІНО 17.15 Танк. му-
зика, 21.00 22.00 Симф. концерт, ПРАГА
16.15 Квартет, 18.20 Сальон. музика, РА-
ДІО ПАРІ 18.05 Квартет з 7 Бетовена
19.15 Пісні, 21.10 Форт. РЕНН 21.30 22.00
23.00 „Долі“ оп. Фудея, РІМ 17.15
18.00 Форт. реєстри, 21.00 22.00 Оперетка.

Субота, 21. січня 1939.

БЕРЛІН 11.35 15.45 Гутірка, 18.00 Кон-
церт бажань, 20.10 21.00 Веселий вечір.
БІЛГОРОД 20.00 21.00 Муз. розр. програ-
ма, БРЮСІЛЬЯ ФР. 21.00 „Продіан“ оп.
Масонета, БУДАПЕШТ 17.25 Нар. пісні,
18.35 21.50 Орк., ВІДЕНЬ 9.30 Для дітей,
15.30 Пісні про ситі, 16.00 Концерт ба-
жань, 19.00 Пісні, 20.10 21.00 Вечір тан-
ку, 22.50 Розр. концерт, ДАВІШІЛІНД-
БЕНДЕР 10.30 Для дітей, 18.15 Камер.
концерт, КЕЛЬН 16.00 Веселий концерт,
ЛОНДОН РЕДЖ. 18.00 Для дітей, ЛІП-
ТІ 20.05 Грітоті творі, МІЛІНО 17.15
Танк. музика, 20.30 Розр. музика, ПРА-
ГА 21.10 Вільск. орк., ПРАГА II. 19.40
Нар. пісні, РАДІО ПАРІ 18.00 19.00 Симф.
концерт, 21.15 Пісні, 22.10 Кабарет, РІМ
17.15 20.50 Музика, 21.00 22.00 „Сальон“
оп. Р. Штрауса.

БІРЖА.

Львів, 18 січня 1939

ГРОШІ.

Кушні-предажі: Великий безд. 89-6: —
Долари америка. 3.24:50 — Дол. канад.
3.33:50 — Франкони год. 285-59 — Франки
франц. 13.92 — Франки шв. 119-95 — Фу-
нти анг. 51:82 — Гуальдені данн. 100-25
Корони чеські 19-75 — Кор. дун. 110-50
Кор. норв. 121:05 — Кор. шв. 127-84 Ліри
італ. 16-99 — Марки фінляндські 10-94 —

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

Львів, дня 18 січня 1939

1 кг. масла десерт. бльок. без оп. 2.85 зод.
1 кг. масла ботков. вкл. з омак. 2.90 зод.
молоко 17—18 сот.
1 кг. яєць 1.85—1.90 зод.
Тенденція на масло знижкова, на мо-
локо слаба, на яєця здержана.

Радіокутик.

ПЕРША ТЕЛЕВІЗІЙНА СТАЦІЯ ДЛЯ РИМУ.

Італійське радіо-е товариство ЕІАР
почало будувати першої телевізійної ста-
ції на горі Монте Маріо біля Риму. З ве-
ликим задоволенням та радістю прийняли
мешканці Риму цю вістку, для яких ма-
ють відкрити публічний телевізійний
театр. Ще в першій частині цього року
підуться телевізійні емісії, яких про-
грама передбачує м. ін. цілі звукові
фільми.

ТЕЛЕВІЗІЙНА ЦЕНЗУРА.

Довкі емісії німецької телевізії засоб-
лені в остероженні „Недозволено для
дітей“ або „Дозволено від 14 літ“. По-
добно як у ділянці фільмів, моральна
цензура обов'язує вже в німецьку теле-
візю.

ЗУСИЛЛЯ ЄРУСАЛІМСЬКОГО РАДІО-
СТАЦІЇ.

Єрусалимська радіостанція почала ви-
хажувати лекції єврейської та арабської мови
для нових та для живихосованих слу-
хачів. Єрусалимська радіостанція намі-
ряє так обслуговувати жидів та арабів у Па-
лестині. Всюк віска настраліли на показ-
ні трудності, тому що тілми деапатива
кількість мешканців Палестини знає
більш як одну з трьох офіційних мов:
англійську, арабську та єврейську.
Крім того дуже мало арабів знає і то-
че вжитися єврейської мови.

Оповіді.

Жертви злочинів в Адміністрації „Ді-
ла“ на Янкішу Рідній Школі зод. 28.50
українці з Гдині.

Загальні Збори Т-ва „Українська Бе-
сіда в Станіславові“ відбудуться 28. січ-
ня 1939 р. в год. 18-19 у власній домівці
зі загальним порядком нарад Відділ. 19

КОРЕСПОНДЕНЦІЯ

ПАНА ІНЖ. МИХ. ТИШОВНИЦЬКОГО
просимо відобразити листи. Адміністрація
„Діла“.

КУПНО — ПРОДАЖ

ГАРМОНІЯ нова, одностолосова, 4 і піа
остія, сильний звук, до музики і веселих
хорів до продажі за 400 золотих, Львів,
Шестипаніт б. Малюкович, мистець ор-
ганіза.

МЕШКАННЯ

З КІМНАТИ в кузнецю на І. поверсі 29
зшайму від зарод. Вуд. са. Софі 33.
171 3-3

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ПРИЙМУ апліканти виключно в про-
ської аплікції. Умови до „Діла“
„Патрон“.

ШУКАЮ жінки, що верили 6 і викона-
домашньою господаркою. Згодом
умови: Ірина Маркєвич, New York,
Columbia, p. 1939.

НАУКА

ШКОЛА ЖІНОЧОГО КРОЮ, містка
делювання, проваджена париським
лістом Біндером дипломованого у
ні, Дредені, Парижі, з прасом
свідчення, приймає аплік. Особисті
12.

КУРС міст. квітів, робота. Зод. 10
Мая 11 „Пішшлоська“.

РІЖНІ

ІВАН ЗЕЛЬТЕНРАЙХ, Львів, на
ська 5, направляє різного роду
ники, прецізійно, солідно і дешево.
2944 3-3

НАЙМОДНІШІ годинники, будинок
біжуретю поручає найдешевше
ВАНДЕР, Шалюха одні, там те
пшайна наплата годинників і біжур-
етю.

СТАРУ ГАРДЕРОБУ мужської
на наймодніші бальські матеріали
афон 270-25.

НА НАРНАВАЛ убралли кітвиль,
кітвиль, фракони аплікції. Ціна
Колосатил 10, тел. 215-37.

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

Д-р Ірина Вімолі
ординує в недугах шкільних і аплік-
етю та лікар. косметик.
вуд. Ген. Токажевського 63
(передше Городецька 31)
щодня крім неділі і свят від 2-1
ч. 184. Тел. 274-38.

ОГОЛОШЕННЯ

Приписові почтові дрі-
і книжки до в'житку
сописів

Літими кожна видавничство
єя можна купити в Адміністрації
Львів, Ринка 19. Для промисл.
мо за платити.

Щинки друку
Zawiadomienie wysyłkowe

Gazetowa książka nadawca
опрацьована (120 картки)
опрацьована (20 картки)

Książka rozsyłkowa
за 450 зодт. града
за 900 зодт. града

ПРОСИМО КУПУВАТИ ТІЛЬКИ в
МАХ, ЯКІ ОГОЛОШУЮТЬСЯ в
МУ ЧАСОПИСІ ТА ПРОСИМО
КУВАТИСЬ НА ОГОЛОШЕННЯ

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.

Розмір часопису: 2 текстові шпальти і 4 оголошенні шпальти.

1 мм. одношпальтовий або його мілка в руб-
ріці оголошення зод. 0.80
1 мм. одношпальтовий в тексті і повнізат зод. 0.60
1 мм. одношпальтовий на першій сторінці зод. 0.50

Дрібні оголошення від слова:
матримоніальні і аплік. кореспонденція до зод. 0.15
купно, продаж, аплік. і г. н. зод. 0.10
шукати преці зод. 0.05
слова товстим друком подвійно.

Остатня сторінка 1/1
Остатня сторінка 1/2
Остатня сторінка 1/4
Остатня сторінка 1/8

Redaktorzy: dr Iwan Himeczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckij. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów. Redak-
Resaktori: dr Iwan Himeczuk, Iwan Kedryn-Rudnyckij. Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo“, Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo“, Lwów. Redak-
Видав. Видавиенця Співка „Діла“ з друкарні Вид. Співки „Діла“.